

Procentické sortimentační tabulky

pro smrkové kmeny postižené ve spodní části hnilobou jádra (červená hniloba, ohryz a loupání, poranění při vyklížení dříví); hnilobou postiženou část kmene (2 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
8	0.285							1.000
10	0.581							1.000
12	0.665							1.000
14	0.720							1.000
16	0.758							1.000
18	0.791							1.000
20	0.808						0.576	0.424
22	0.817						0.705	0.295
24	0.821					0.505	0.288	0.207
26	0.825					0.695	0.151	0.154
28	0.829					0.755	0.138	0.107
30	0.833					0.793	0.122	0.085
32	0.837					0.830	0.100	0.070
34	0.841					0.845	0.097	0.058
36	0.845				0.409	0.544		0.047
38	0.848				0.650	0.313		0.037
40	0.851				0.725	0.243		0.032
42	0.855				0.775	0.198		0.027
44	0.858				0.810	0.168		0.022
46	0.861			0.190	0.655	0.136		0.019
48	0.864			0.363	0.517	0.104		0.016
50	0.867			0.580	0.330	0.076		0.014
52	0.869			0.635	0.297	0.056		0.012
54	0.872			0.682	0.263	0.045		0.010
56	0.873			0.725	0.221	0.045		0.009
58	0.874		0.176	0.579	0.192	0.046		0.007
60	0.875		0.330	0.460	0.158	0.046		0.006
62	0.875		0.500	0.315	0.136	0.044		0.005
64	0.875		0.625	0.216	0.114	0.041		0.004
66	0.876		0.695	0.165	0.099	0.037		0.004
68	0.876	0.176	0.563	0.131	0.091	0.036		0.003
70	0.876	0.334	0.434	0.112	0.082	0.035		0.003
72	0.876	0.455	0.347	0.088	0.073	0.034		0.003
74	0.876	0.561	0.251	0.088	0.063	0.034		0.003
76	0.876	0.620	0.200	0.090	0.053	0.034		0.003
78	0.876	0.658	0.165	0.095	0.046	0.034		0.002
80	0.876	0.683	0.147	0.100	0.034	0.034		0.002

Procentické sortimentační tabulky

pro smrkové kmeny postižené ve spodní části hnilobou jádra (červená hniloba, ohryz a loupání, poranění při vyklížení dříví); hnilobou postiženou část kmene (3 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
8	0.000							-
10	0.414							1.000
12	0.528							1.000
14	0.601							1.000
16	0.654							1.000
18	0.702							1.000
20	0.727						0.529	0.471
22	0.742						0.676	0.324
24	0.750					0.370	0.401	0.229
26	0.756					0.667	0.165	0.168
28	0.761					0.883		0.117
30	0.767					0.907		0.093
32	0.772					0.924		0.076
34	0.777					0.936		0.064
36	0.782				0.294	0.654		0.052
38	0.787				0.615	0.345		0.040
40	0.792				0.695	0.271		0.034
42	0.797				0.745	0.226		0.029
44	0.801				0.795	0.181		0.024
46	0.805				0.835	0.144		0.021
48	0.810			0.259	0.611	0.112		0.018
50	0.814			0.506	0.394	0.085		0.015
52	0.817			0.595	0.330	0.062		0.013
54	0.819			0.650	0.280	0.059		0.011
56	0.821			0.695	0.242	0.054		0.009
58	0.822			0.735	0.210	0.047		0.008
60	0.822		0.233	0.542	0.171	0.047		0.007
62	0.823		0.388	0.417	0.142	0.047		0.006
64	0.823		0.583	0.245	0.122	0.045		0.005
66	0.823		0.655	0.190	0.107	0.044		0.004
68	0.823		0.695	0.165	0.094	0.043		0.003
70	0.823	0.237	0.493	0.142	0.086	0.039		0.003
72	0.822	0.347	0.398	0.140	0.075	0.037		0.003
74	0.822	0.489	0.271	0.130	0.071	0.036		0.003
76	0.820	0.565	0.205	0.130	0.061	0.036		0.003
78	0.820	0.622	0.158	0.125	0.057	0.036		0.002
80	0.819	0.663	0.127	0.120	0.052	0.036		0.002

Procentické sortimentální tabulky
pro smrkové kmeny postřižené ve spodní části hnílobou jádra
(červená hníloba, ohryz a loupání, poranění při vyklizení
dříví); hnílobou postřiženou část kmenů (4 m) je nutno
odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví					
		tloušťkové třídy:						6+	5	4	3	2	1
		1	2	3	4	5	6+						
8	0.000												
10	0.248												
12	0.391												
14	0.483												
16	0.559												
18	0.613												
20	0.646												
22	0.667	0.470	0.530										
24	0.677	0.640	0.360										
26	0.684	0.326	0.419	0.182									
28	0.691	0.872											
30	0.697	0.898											
32	0.703	0.919											
34	0.710	0.932											
36	0.716	0.932	0.713										
38	0.723	0.944	0.540										
40	0.729	0.965	0.297										
42	0.735	0.725	0.243										
44	0.741	0.765	0.209										
46	0.747	0.805	0.173										
48	0.752	0.835	0.146										
50	0.758	0.418	0.452	0.114									
52	0.763	0.590	0.310	0.087	0.013								
54	0.766	0.660	0.265	0.064	0.011								
56	0.768	0.700	0.235	0.055	0.010								
58	0.769	0.740	0.198	0.054	0.008								
60	0.770	0.765	0.175	0.053	0.007								
62	0.771	0.293	0.502	0.147	0.006								
64	0.772	0.514	0.301	0.129	0.005								
66	0.772	0.663	0.167	0.117	0.005								
68	0.771	0.703	0.147	0.099	0.004								
70	0.770	0.725	0.135	0.091	0.004								
72	0.769	0.498	0.131	0.079	0.003								
74	0.768	0.403	0.353	0.129	0.041								
76	0.766	0.552	0.210	0.133	0.039								
78	0.766	0.596	0.171	0.133	0.002								
80	0.765	0.639		0.134	0.055	0.039							

Tab.: 7

Procentické sortimentální tabulky
pro smrkové kmeny postřižené ve spodní části hnílobou jádra
(červená hníloba, hnílobou po ohryzu a loupání, po poraně-
ní při vyklizení dříví); hnílobou postřiženou část kmenů
(1 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví					
		tloušťkové třídy:						6+	5	4	3	2	1
		1	2	3	4	5	6+						
8	0.642												
10	0.790												
12	0.833												
14	0.860												
16	0.879												
18	0.895												
20	0.904												
22	0.907												
24	0.910												
26	0.912												
28	0.914												
30	0.916												
32	0.918												
34	0.920												
36	0.921												
38	0.923												
40	0.924												
42	0.926												
44	0.927												
46	0.928												
48	0.930												
50	0.932												
52	0.933												
54	0.934												
56	0.935												
58	0.935												
60	0.936												
62	0.936												
64	0.936												
66	0.936												
68	0.936												
70	0.936	0.422	0.328	0.145	0.063	0.039	0.003						
72	0.936	0.513	0.257	0.129	0.061	0.037	0.003						
74	0.936	0.590	0.195	0.118	0.060	0.035	0.002						
76	0.936	0.630	0.163	0.115	0.058	0.032	0.002						
78	0.935	0.660	0.140	0.112	0.054	0.032	0.002						
80	0.935	0.690	0.120	0.106	0.050	0.032	0.002						

Tab.: 4

Procentické sortimentační tabulky
pro smrkové kmeny postižené v horní části korunovým nebo kmenovým zlomem a ve spodní části kmene hnilobou jádra (červená hniloba a loupání, poranění při vyklížení dříví); hnilobou postiženou část kmene (2 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl objemu dříví						
8	0.285							1.000
10	0.581							1.000
12	0.665							1.000
14	0.710							1.000
16	0.740							1.000
18	0.763							1.000
20	0.784						0.594	0.406
22	0.795						0.724	0.276
24	0.802					0.517	0.296	0.187
26	0.808					0.695	0.171	0.134
28	0.813					0.745	0.155	0.100
30	0.817					0.775	0.138	0.087
32	0.821					0.795	0.122	0.083
34	0.825					0.805	0.115	0.080
36	0.830				0.415	0.506		0.079
38	0.834				0.610	0.312		0.078
40	0.837				0.730	0.192		0.078
42	0.841				0.770	0.152		0.078
44	0.844				0.800	0.123		0.077
46	0.848			0.186	0.634	0.103		0.077
48	0.851			0.448	0.475			0.077
50	0.855			0.586	0.337			0.077
52	0.857			0.635	0.288			0.077
54	0.859			0.685	0.238			0.077
56	0.861			0.730	0.194			0.076
58	0.862		0.178	0.587	0.159			0.076
60	0.863		0.335	0.465	0.126			0.074
62	0.864		0.477	0.348	0.103			0.072
64	0.864		0.652	0.196	0.084			0.068
66	0.865		0.708	0.148	0.081			0.063
68	0.866	0.178	0.569	0.123	0.071			0.059
70	0.866	0.338	0.439	0.103	0.063			0.057
72	0.866	0.470	0.310	0.110	0.054			0.056
74	0.866	0.568	0.214	0.163				0.055
76	0.866	0.610	0.180	0.155				0.055
78	0.866	0.615	0.182	0.149				0.054
80	0.865	0.618	0.184	0.144				0.054

Procentické sortimentační tabulky
pro smrkové kmeny postižené ve spodní části hnilobou jádra (červená hniloba, ohryz a loupání, poranění při vyklížení dříví); hnilobou postiženou část kmene (5 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
8	0.000							-
10	0.124							1.000
12	0.283							1.000
14	0.386							1.000
16	0.475							1.000
18	0.534							1.000
20	0.573						0.403	0.597
22	0.598						0.600	0.400
24	0.608						0.716	0.284
26	0.618					0.390	0.405	0.205
28	0.627					0.859		0.141
30	0.634					0.887		0.113
32	0.642					0.909		0.091
34	0.650					0.925		0.075
36	0.657					0.939		0.061
38	0.665				0.458	0.492		0.050
40	0.673				0.625	0.333		0.042
42	0.681				0.700	0.265		0.035
44	0.689				0.760	0.211		0.029
46	0.696				0.800	0.176		0.024
48	0.704				0.845	0.134		0.021
50	0.710			0.321	0.554	0.108		0.017
52	0.716			0.585	0.320	0.081		0.014
54	0.719			0.655	0.265	0.068		0.012
56	0.721			0.695	0.238	0.056		0.011
58	0.722			0.725	0.213	0.053		0.009
60	0.723			0.750	0.192	0.050		0.008
62	0.723		0.247	0.523	0.175	0.048		0.007
64	0.722		0.436	0.359	0.153	0.046		0.006
66	0.722		0.641	0.174	0.137	0.043		0.005
68	0.721		0.690	0.140	0.123	0.043		0.004
70	0.720		0.719	0.128	0.107	0.042		0.004
72	0.719		0.738	0.127	0.090	0.042		0.003
74	0.719	0.309	0.441	0.130	0.076	0.041		0.003
76	0.718	0.472	0.283	0.135	0.066	0.041		0.003
78	0.717	0.569	0.191	0.135	0.062	0.041		0.002
80	0.716	0.615	0.148	0.137	0.057	0.041		0.002

Procentické sortimentální tabulky
pro zdravé, nepoškozené, rovné rostlé borové kmeny

Tab.: 9

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI.tř. (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví					
		6+	5	4	3	2	1	V.tř. jakosti (vlákn.)					
8	1.000							1.000					1.000
10	1.000							1.000					1.000
12	1.000							1.000					1.000
14	1.000							1.000					1.000
16	1.000							1.000					1.000
18	1.000							0.338					0.662
20	1.000							0.530	0.470				0.470
22	0.999							0.684	0.316				0.316
24	0.998							0.450	0.321	0.229			0.229
26	0.995							0.598	0.234	0.168			0.168
28	0.992							0.658	0.216	0.126			0.126
30	0.989							0.717	0.191	0.092			0.092
32	0.986							0.768	0.169	0.063			0.063
34	0.983							0.557	0.138	0.050			0.050
36	0.981							0.572	0.387	0.041			0.041
38	0.979							0.676	0.292	0.032			0.032
40	0.977							0.755	0.222	0.023			0.023
42	0.975							0.806	0.177	0.017			0.017
44	0.974							0.619	0.147	0.013			0.013
46	0.972							0.346	0.123	0.010			0.010
48	0.971							0.415	0.460	0.117			0.117
50	0.969							0.481	0.400	0.007			0.007
52	0.968							0.645	0.349	0.006			0.006
54	0.967							0.524	0.295	0.005			0.005
56	0.965							0.476	0.251	0.004			0.004
58	0.964							0.378	0.410	0.004			0.004
60	0.962							0.474	0.361	0.003			0.003
62	0.961							0.530	0.346	0.002			0.002
64	0.960							0.568	0.344	0.002			0.002
66	0.959							0.426	0.328	0.001			0.001
68	0.958							0.365	0.315	0.001			0.001
70	0.957							0.354	0.306	0.001			0.001

SMRK (Z)

Tab.: 2

Procentické sortimentální tabulky
pro smrkové kmeny postižené v horní části
korunovým nebo kmenovým zlomem

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI.tř. (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví					
		6+	5	4	3	2	1	V.tř. jakosti (vlákn.)					
8	1.000							1.000					1.000
10	1.000							1.000					1.000
12	1.000							1.000					1.000
14	1.000							1.000					1.000
16	0.970							0.970					1.000
18	0.973							0.973	0.479				0.521
20	0.976							0.976	0.674				0.326
22	0.978							0.978	0.335				0.225
24	0.980							0.980	0.241				0.153
26	0.981							0.981	0.731				0.111
28	0.981							0.981	0.790				0.078
30	0.981							0.981	0.811	0.118			0.071
32	0.982							0.982	0.820	0.111			0.069
34	0.982							0.982	0.583	0.069			0.069
36	0.982							0.982	0.601	0.330			0.069
38	0.982							0.982	0.348	0.242			0.068
40	0.982							0.982	0.745	0.187			0.068
42	0.982							0.982	0.785	0.147			0.068
44	0.982							0.982	0.493	0.082			0.068
46	0.983							0.983	0.390	0.082			0.068
48	0.984							0.984	0.597	0.335			0.068
50	0.984							0.984	0.652	0.280			0.068
52	0.985							0.985	0.707	0.225			0.068
54	0.985							0.985	0.765	0.168			0.067
56	0.985							0.985	0.535	0.118			0.067
58	0.985							0.985	0.410	0.084			0.066
60	0.985							0.985	0.508	0.356			0.064
62	0.985							0.985	0.590	0.071			0.062
64	0.986							0.986	0.650	0.069			0.060
66	0.987							0.987	0.436	0.068			0.057
68	0.988							0.988	0.390	0.065			0.055
70	0.988							0.988	0.271	0.135			0.053
72	0.988							0.988	0.537	0.125			0.051
74	0.988							0.988	0.631	0.120			0.049
76	0.988							0.988	0.654	0.119			0.048
78	0.988							0.988	0.173	0.117			0.047
80	0.988							0.988	0.170	0.115			0.046

SMRK (N)

Tab.: 1

Procentické sortimentační tabulky
pro zdravé, nepoškozené, rovně rostlé smrkové kmeny

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I. - IV. třídy jakosti(kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
8	1.000							1.000
10	1.000							1.000
12	1.000							1.000
14	1.000							1.000
16	1.000							1.000
18	1.000						0.466	0.534
20	1.000						0.658	0.342
22	1.000					0.328	0.430	0.242
24	1.000					0.594	0.236	0.170
26	1.000					0.722	0.150	0.128
28	1.000					0.790	0.121	0.089
30	1.000					0.815	0.114	0.071
32	1.000					0.835	0.106	0.059
34	0.998				0.361	0.590		0.049
36	0.998				0.570	0.390		0.040
38	0.998				0.645	0.322		0.033
40	0.998				0.715	0.257		0.028
42	0.998				0.765	0.212		0.023
44	0.998			0.320	0.500	0.161		0.019
46	0.998			0.475	0.390	0.118		0.017
48	0.998			0.545	0.360	0.081		0.014
50	0.997			0.600	0.325	0.063		0.012
52	0.997			0.655	0.287	0.048		0.010
54	0.997			0.700	0.252	0.039		0.009
56	0.997		0.275	0.475	0.203	0.039		0.008
58	0.997		0.405	0.390	0.160	0.038		0.007
60	0.997		0.496	0.329	0.131	0.038		0.006
62	0.997		0.575	0.275	0.107	0.038		0.005
64	0.997		0.650	0.217	0.092	0.036		0.005
66	0.997	0.273	0.432	0.171	0.086	0.034		0.004
68	0.997	0.385	0.352	0.150	0.078	0.032		0.003
70	0.997	0.499	0.261	0.143	0.064	0.030		0.003
72	0.997	0.582	0.195	0.131	0.060	0.030		0.002
74	0.997	0.629	0.170	0.116	0.053	0.030		0.002
76	0.997	0.650	0.160	0.114	0.044	0.030		0.002
78	0.997	0.675	0.155	0.101	0.037	0.030		0.002
80	0.997	0.700	0.140	0.094	0.035	0.029		0.002

BOROVICE (2)

Tab.: 10

Procentické sortimentační tabulky

pro borové kmeny s různými deformacemi (s velkou křivostí, popř. s vyšší sukatostí) v horní třetině kmene. Pro tyto vadu se uvedená část kmene nehodí pro výrobu výřezů I.-IV. třídy jakosti a po vytržení paliva se použije k výrobě vlákniny

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6 +	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
8	1.000							1.000
10	1.000							1.000
12	1.000							1.000
14	1.000							1.000
16	1.000							1.000
18	1.000						0.338	0.662
20	1.000						0.530	0.470
22	0.999					0.330	0.354	0.316
24	0.998					0.534	0.237	0.229
26	0.993					0.722	0.122	0.156
28	0.987					0.881		0.119
30	0.983					0.900		0.100
32	0.979					0.909		0.091
34	0.975				0.251	0.663		0.086
36	0.971				0.462	0.457		0.081
38	0.967				0.657	0.265		0.078
40	0.962				0.755	0.171		0.074
42	0.958				0.800	0.129		0.071
44	0.954			0.170	0.655	0.107		0.068
46	0.950			0.381	0.555			0.064
48	0.945			0.472	0.467			0.061
50	0.941				0.587	0.354		0.059
52	0.936				0.672	0.272		0.056
54	0.932		0.160	0.575	0.212			0.053
56	0.927		0.267	0.515	0.168			0.050
58	0.922		0.376	0.455	0.122			0.047
60	0.916		0.460	0.405	0.091			0.044
62	0.910		0.593	0.365				0.042
64	0.904		0.629	0.332				0.039
66	0.898	0.212	0.447	0.305				0.036
68	0.892	0.295	0.390	0.282				0.033
70	0.888	0.360	0.355	0.254				0.031

Procentické sortimentální tabulky
pro borové kmeny s různými deformacemi (s velkou křivostí,
popř. s vyšší sukatostí) a horní polovině kmenů. Pro tyto
vady se uvedena část kmenů nehodí pro výrobu výřezů I.-IV.
třídy jakosti a po vyřídění paliva se použije k výrobě
vlákniny

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6 +	5	4	3	2	1	

Podíl z objemu dříví

8	1.000							1.000
10	1.000							1.000
12	1.000							1.000
14	1.000							1.000
16	1.000							1.000
18	1.000						0.338	0.662
20	1.000						0.530	0.470
22	0.999						0.316	0.684
24	0.994						0.524	0.476
26	0.988						0.778	0.222
28	0.977						0.784	0.216
30	0.967						0.790	0.210
32	0.947						0.796	0.204
34	0.937						0.796	0.204
36	0.927						0.796	0.204
38	0.916						0.796	0.204
40	0.906						0.822	0.178
42	0.896						0.828	0.172
44	0.886						0.828	0.172
46	0.876						0.828	0.172
48	0.865						0.828	0.172
50	0.855						0.828	0.172
52	0.846						0.828	0.172
54	0.838						0.828	0.172
56	0.829						0.828	0.172
58	0.820						0.828	0.172
60	0.812						0.828	0.172
62	0.803						0.828	0.172
64	0.795						0.828	0.172
66	0.786						0.828	0.172
68	0.777						0.828	0.172
70	0.768						0.828	0.172

Procentické sortimentální tabulky
pro stromy s výčetními tloušťkami
v intervalech 2 cm

(používané v produkčním výzkumu
a v ASŘ)

smrk	tabulka	1 - 8
borovice	"	9 - 15
buk	"	16 - 19
dub	"	20 - 22

koeficienty pro srážky kůry tab. 23

VAGIN, A.V.: Vychod sortimentov v jelnikach v zavisi-
mosti ot ich vozrasta. Nauč.dokl.vys.šk.
les. - 1985 : 25-28

ZACHAROV, V.M.: Metody promyšlennoj sortimentacii lesa
na korne. Moskva - Leningrad, Goslesbu-
mizdat, 1957

ČSN 48 0055 Jehličnaté sortimenty surového dříví.
Technické požadavky (platí od 1.1.1985)

ČSN 48 0056 Listnaté sortimenty surového dřeva.
Technické požadavky (platí od 1.1.1985)

Procentické sortimentační tabulky

pro borové kmene (hlavně v mýtních porostech) postižené
v dolní části hnilobou jádra; hnilobou postiženou část
kmene (4 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetří tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI.tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.tř. jakosti (vlakn.)	
		6 +	5	4	3	2	1		
		Podíl z objemu dříví							
8	0.000							-	
10	0.227							1.000	
12	0.380							1.000	
14	0.483							1.000	
16	0.522							1.000	
18	0.548							1.000	
20	0.568							1.000	
22	0.587						0.450	0.550	
24	0.602						0.628	0.372	
26	0.616						0.734	0.266	
28	0.628					0.637	0.168	0.195	
30	0.640					0.765	0.094	0.141	
32	0.654					0.903		0.097	
34	0.666					0.925		0.075	
36	0.678					0.939		0.061	
38	0.688					0.953		0.047	
40	0.698				0.471	0.496		0.033	
42	0.706				0.660	0.316		0.024	
44	0.713				0.765	0.217		0.018	
46	0.718				0.812	0.174		0.014	
48	0.723				0.840	0.148		0.012	
50	0.727				0.860	0.131		0.009	
52	0.731			0.332	0.543	0.117		0.008	
54	0.735			0.485	0.400	0.108		0.007	
56	0.738			0.635	0.360				0.005
58	0.740			0.685	0.310				0.005
60	0.743			0.735	0.261			0.004	
62	0.745			0.785	0.211			0.004	
64	0.747		0.250	0.572	0.176			0.002	
66	0.749		0.358	0.502	0.138			0.002	
68	0.750		0.458	0.437	0.103			0.002	
70	0.751		0.548	0.368	0.083			0.001	

Procentické sortimentální tabulky
pro borové kmeny postižené hnilobou jádra ve střední části
kmene (např. po infekci *Phellinus pini*); hnilobou posti-
ženou část kmene (prostřední 1/6 kmene) je nutno odříz-
nout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakoosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakoosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví						
		tloušťkové třídy:						6 +	5	4	3	2	1	
								V. tř. jakoosti (vlákn.)						

8	1.000												1.000
10	1.000												1.000
12	0.860												1.000
14	0.834												1.000
16	0.815												1.000
18	0.802												0.566
20	0.800												0.654
22	0.802												0.832
24	0.804												0.175
26	0.806												0.823
28	0.808												0.816
30	0.810												0.809
32	0.812												0.077
34	0.814												0.135
36	0.816												0.260
38	0.818												0.233
40	0.820												0.175
42	0.822												0.186
44	0.824												0.196
46	0.826												0.391
48	0.828												0.264
50	0.830												0.135
52	0.832												0.120
54	0.834												0.099
56	0.836												0.149
58	0.838												0.077
60	0.840												0.171
62	0.842												0.235
64	0.844												0.124
66	0.846												0.242
68	0.848												0.241
70	0.850												0.123
													0.358
													0.123
													0.350
													0.415
													0.123
													0.635
													0.168
													0.594
													0.232
													0.171
													0.058
													0.004
													0.003
													0.002
													0.002
													0.001

SORTIMENTÁLNÍ TABULKY PRO PROJEKT AUTOMATI-
ZACE ROZPISU VÝROBY SORTIMENTU A SMRKU.
Záv.zpráva VÚLHM - Strnady, 1967, 35 s.
Informační studie o kvalitě bukových a
dubových kmenů v oblasti Čech, Moravy a
Slovenska, 1969, neuvěřitelně, 14 s.
Využít procentuálních sortimentálních ta-
bulék pro smrk ke studiu vnitřního složení
hmotové produkce trvalých pokusných ploch.
Lesnictví, 15, 1969 : 579-596
Porostní sortimentální tabulky pro smrk,
borovice, buk a dub. Lesnictví, 19, 1973 :
895-918
Vliv hniloby na kvalitu a sortimentaci smr-
kových kmenů a porostů poškozených jelemi
zvěř. Lesnictví, 21, 1975 : 497-514
Procentické sortimentální tabulky pro smr-
kové, borové, bukové a dubové kmeny různé
jakoosti (odpovídá ČSN 48 0055 a ČSN 48
0056). - 1985, Expertizní zpráva VÚLHM -
Jilovské, 64 s.
Ochrana lesů. Praha, SZN, 1961, 839 s.
Modely tloušťkového členění předmětného
těžebního fondu jako podklad pro dlouhodo-
bou přípravu výroby a operativní plánování.
Zpráva odboru vývoje - Lesprojekt Brandy
1976, 34 s.
SCHILLING, O.: Die Sortentafel für die Holzart Fichte,
hergeleitet nach Scharkurven (für k =
= 0,550). Allg. Forst- u. Jagdztg., 131,
1960 : 207-213

- HUBAČ, K.: Vypracovanie stromových sortimentačných tabuliek pre drevinu buk v ČSSR.
Záv.zpráva LF-VŠLD - Zvolen, 1975
- HUBAČ, K. - ŠEBÍK, L.: Tabuľky kmeňových profilov a sortimentačné tabuľky pre jedľu. Sborník Ved. prác VŠLD - Zvolen, 1964 : 6 : 31-66
- KORSUN, F.: Tabulky kmenových profilů a sortimentační tabulky pro smrk. Záv.zpráva VÚLHM - Strnady, 1959, 59 s.
- KORSUN, F.: Tabulky kmenových profilů a sortimentační tabulky pro borovici. Záv.zpráva VÚLHM - Strnady, 1961, 47 s.
- LANG, A.: Die Fichtensortentafel der württembergischen Forsteinrichtungsanstalt. Allg.Forst- u. Jagdzeitung, 114, 1938 : 161-167
- METELKA, B.: Druhovaci tabulky pro smrk, sosnu, dub a buk. Tech.ústředí čsl.stát.lesů, 1949
- MICHALEC, M. - ČAJÁNEK, K.: Jehličnaté a listnaté sortimenty surového dříví. Komentář k ČSN 48 0055 a ČSN 48 0056
- MICHALEC, M.: Nová sortimentace surového dříví. Lesnická práce, 63, 1984 : 449-453
- MITSCHERLICH, G.: Sortenertragstafeln für Kiefer, Buche und Eiche. Mitt. aus Forstw. und Forstwiss., 1939 : 482-568
- MITSCHERLICH, G.: Sortenertragstafeln für die Fichte. Mitt. aus Forstw. u. Forstwiss., 1939 : 569-583
- NOVOTNÝ, M. - PAŘEZ, J. - FIŠER, B.: Optimalizace rozpisu hlavních sortimentů dřeva na základě zaměnitelnosti surovin. Lesn.časopis, 14, 1968 : 13-28

Procentické sortimentační tabulky

pro borové kmeny postižené hnilobou jádra ve střední části kmene (např. po infekci Phellinus pini); hnilobou postiženou část kmene (prostřední 1/3 kmene) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI.tř. (palivo)	Výřezy I.-IV.třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:					V.tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1
		Podíl z objemu dříví					
8	1.000						1.000
10	0.750						1.000
12	0.736						1.000
14	0.722						1.000
16	0.713						1.000
18	0.708					0.506	0.494
20	0.703						0.239
22	0.700					0.491	0.132
24	0.697					0.848	0.152
26	0.694					0.846	0.154
28	0.692					0.840	0.160
30	0.690					0.837	0.163
32	0.688					0.834	0.166
34	0.685				0.375	0.476	0.149
36	0.682				0.540	0.313	0.098
38	0.679				0.630	0.212	0.113
40	0.675				0.665	0.175	0.121
42	0.672				0.815	0.160	0.025
44	0.669			0.305	0.522	0.155	0.018
46	0.667			0.476	0.352	0.158	0.014
48	0.663			0.625	0.206	0.157	0.012
50	0.661			0.833	-	0.157	0.010
52	0.659			0.830	-	0.161	0.009
54	0.657		0.259	0.570	-	0.163	0.008
56	0.655		0.434	0.390	-	0.169	0.007
58	0.654		0.553	0.271	-	0.170	0.006
60	0.652		0.600	0.223	-	0.172	0.005
62	0.651		0.660	0.153	0.067	0.116	0.004
64	0.650		0.807		0.095	0.095	0.003
66	0.649	0.278	0.529		0.191		0.002
68	0.648	0.400	0.408		0.190		0.002
70	0.647	0.501	0.299		0.198		0.002

Procentické sortimentární tabulky
pro borové kmeny postížené hnilobou jádra ve střední části kmenů (např. po infekci *Phellinus pini*); hnilobou postíženou část kmenů (proštídní 2/3 kmenů) je nutno odříznout do paliva

BOROVICE (80)

Tab.: 15

- 50 -

Výčetní tloušťka	Koefficient pro srážku dříví VI. tř. jako (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví					
		6+	5	4	3	2	1	V. tř. jakosti (vlákn.)	1.000				
8	1.000												
10	0.595											1.000	
12	0.575											1.000	
14	0.561											1.000	
16	0.548											1.000	
18	0.540							0.608				0.392	
20	0.535							0.895				0.105	
22	0.530							0.895				0.105	
24	0.528							-				0.106	
26	0.526							0.894				0.106	
28	0.524							0.893				0.107	
30	0.522							0.893				0.107	
32	0.521							0.892				0.108	
34	0.520							0.892				0.108	
36	0.520							0.891				0.109	
38	0.519							0.891				0.109	
40	0.518							0.890				0.110	
42	0.517							0.877				0.031	
44	0.516							0.494				0.019	
46	0.514							0.342				0.017	
48	0.512							0.650				0.015	
50	0.510							0.876				0.012	
52	0.508							0.872				0.011	
54	0.505							0.547				0.010	
56	0.502							0.377				0.007	
58	0.500							0.279				0.007	
60	0.498							0.868				0.006	
62	0.495							0.866				0.006	
64	0.490							0.864				0.003	
66	0.485							0.483				0.003	
68	0.481							0.365				0.003	
70	0.478							0.176				0.002	

DEJMAL, J.: Výzkum kvantitativních a kvalitativních zna-
ků limitujících tvorbu sortimentů surového
dříví. Závěr.zpráva LF VŠZ - Brno, 1973
DUCHOVNÍKOV, J.: Optimální sortimentní tabulky za smrč.dřvo-
stoj u nás. Nauch.Trudowe, Sofia, 4, 1956 :
31-49
DUCHOVNÍKOV, J.: Optimální sortimentní tabulky za beljia bor
u nás. Nauch.Trud., Sofia, 2, 1957 : 67-82
FLURY, Ph.: Untersuchungen über die Sortimentverhält-
nisse der Fichte, Weissanne und Buche.
Mitt. d.Schweiz. Centralanst.f.d.f. Ver-
suchswesen, 11, 1916 : 153-272
GIURGIU, V.: Tabele generale de sortare pentru arbori si
arborate. Rev.padrul., 75, 1960 : 660-669
GIURGIU, V. - ARMAŞESCU, S. - DECEI, J.: Tabele de sortare
si procedee simplificate de calare la pu-
nera in valoare a padurilor.
Bucuresti (edit. agro-silv.), 1961
GIURGIU, V. - DECEI, J. - ARMAŞESCU, S.: Tabele dendrometrice
pentru a manaşarea si punerea in valoare a
padurilor. Centrul de docum.tehnica pentru
economia forestiera, Bucuresti, 1965
GORSKIJ, N.P.: Rukovodstvo dlja sostavlenija tablic.
Moskva, Goslesbunmizdat, 1962
HALAJ, J.: Matematicko-statisticky přeskum hrubkověj
struktury slovenských porastov.
Lesn.časopis, 3, 1957 : 39-74
HUBAČ, K.: Sortimentace tabulky pre ihličnaté dreveny.
Bratislava, Priroda 1973, 222 s.

- 31 -

LITERATURA

- ANUČIN, N.P.: Tablicy dlja rasčota vychodu sortimentov iz stojaščich derevjev. Moskva, Goslesbumizdat, 1936
- ANUČIN, N.P.: Sortimentnyje tablicy. Moskva, Goslesbumizdat, 1954
- ANUČIN, N.P. - FEDOSIMOV, A.N. - BOGAČEV, A.V.: Matematičeskaja model sortimentnyh tablic. Lesn.chozj., 1970 : 23 : 41-43
- BORZEMSKI, E.: Metodyka opracowania tablic sortymentowych dla drzewostanów sosnowych. Rocz.nauk.lesn., Warszawa, 1975, I : 18 : 157-185
- ČERMÁK, V.: Vypracovanie sortimentačných tabuliek stromových pre drevinu dub. Záv.zpráva VÚLH - Zvolen, 1974, 61 s.
- ČERMÁK, V.: Konštrukcia stromových a sortimentačných tabuliek pre hrab. Lesn.časopis, 28, 1982 : 327-346
- ČERMÁK, V. - HUBAČ, K.: Sortimentáčné tabuľky pre listnaté drevinu. Bratislava, Príroda 1978, 205 s.
- ČERMÁK, V. - PETRÁŠ, R.: Výskum a konštrukcia objemových a sortimentačných tabuliek pre smrekovec a jaseň. Závěr.zpráva VÚLH - Zvolen, 1984, 59 s.
- DEJMAL, J.: Optimalizace sortimentace surového dříví podle tloušťkových tříd. Lesnictví, 17, 1971 : 1121-1132

BUK (N)

Procentické sortimentační tabulky

Tab.: 16

pro zdravé, kvalitní, nepoškozené a rovně rostlé bukové kmeny (včetně hroubí větví)

Výčetní tloušťka	Výřezy I. - IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.-VI. třída jakosti (vlák+pal.)
	6+	5	4	3	2	1	
Podíl z objemu dříví							
8							1.000
10							1.000
12							1.000
14							1.000
16						0.324	0.676
18							
20						0.600	0.400
22					0.495	0.239	0.266
24					0.627	0.200	0.173
26					0.689	0.173	0.138
28					0.745	0.145	0.110
30					0.785	0.127	0.088
32				0.237	0.585	0.103	0.075
34				0.544	0.388		0.068
36				0.715	0.220		0.065
38				0.765	0.173		0.062
40				0.802	0.136		0.062
42			0.218	0.607	0.111		0.064
44			0.396	0.449	0.089		0.066
46			0.565	0.290	0.077		0.068
48			0.630	0.236	0.064		0.070
50			0.675	0.192	0.061		0.072
52		0.170	0.545	0.153	0.059		0.073
54		0.315	0.430	0.125	0.055		0.075
56		0.463	0.302	0.105	0.053		0.077
58		0.549	0.231	0.090	0.051		0.079
60		0.600	0.192	0.079	0.048		0.081
62	0.160	0.475	0.170	0.067	0.045		0.083
64	0.255	0.405	0.152	0.061	0.042		0.085
66	0.359	0.321	0.138	0.056	0.039		0.087
68	0.453	0.242	0.126	0.054	0.036		0.089
70	0.535	0.177	0.110	0.054	0.033		0.091
72	0.560	0.167	0.095	0.054	0.032		0.092
74	0.575	0.163	0.084	0.055	0.029		0.094
76	0.587	0.163	0.073	0.055	0.026		0.096
78	0.602	0.221		0.079			0.098
80	0.618	0.206		0.076			0.100
82	0.625	0.199		0.074			0.102
84	0.632	0.192		0.072			0.104
86	0.640	0.185		0.069			0.106
88	0.645	0.180		0.067			0.108
90	0.650	0.176		0.064			0.110

BUK (50) Procentické sortimentální tabulky
Tab.: 17
pro bukové kmeny průměrné kvality, u nichž se pro výrobu dříví I.-IV. tř. jakosti hodí jen spodní polovina kmenů. Horní polovina kmenů (spolu s hrubými větví) je zpravidla značně deformována, boulovitá, popř. s hnělou a hnízdy, tj. k výrobě vláknitého sortimentu dříví V.-VI. tř. jakosti, tj. k výrobě vláknitého a průmyslového dříví a paliva

Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)	Podíl z objemu dříví					
	6+	5	4	3	2	1
V.-VI. třída jakosti (vlák+pal.)						

90	0.637	0.107					0.256
88	0.635	0.109					0.256
86	0.633	0.111					0.256
84	0.629	0.115					0.256
82	0.628	0.117					0.255
80	0.625	0.120					0.255
78	0.615	0.130					0.255
76	0.600	0.146					0.253
74	0.587	0.160					0.252
72	0.567	0.181					0.250
70	0.550	0.200					0.248
68	0.436	0.228	0.088				0.246
66	0.359	0.291	0.104				0.244
64	0.255	0.390	0.111				0.242
62	0.140	0.484	0.134				0.239
60	0.140	0.600	0.161				0.236
58		0.559	0.205				0.232
56		0.463	0.305				0.227
54		0.350	0.323	0.100			0.223
52		0.201	0.475	0.101			0.219
50		0.680	0.101	0.101			0.216
48			0.593	0.151			0.213
46			0.194	0.194			0.208
44			0.397	0.395			0.203
42			0.218	0.579			0.199
40			0.691	0.110			0.193
38				0.697			0.188
36				0.700			0.182
34				0.544			0.178
32				0.585			0.176
30				0.237			0.175
28				0.824			0.175
26				0.825			0.176
24				0.689			0.178
22				0.642			0.266
20				0.495			0.400
18				0.600			0.676
16				0.239	0.324		1.000
14				0.180			1.000
12				0.135			1.000
10				0.175			1.000
8				0.176			1.000

Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)	Podíl z objemu dříví					
	6+	5	4	3	2	1
V.-VI. třída jakosti (vlák+pal.)						

Příklad výpočtu

Příklad: 1

skladby sortimentů mylní těžby ve smrkovém porostu prakticky ze 100 % poškozeném hnělou po dřívějším loupání a ohryzu vysokou (do paliva nutno oddělit v průměru spodní 3 m); použito procentické sortiment-

tační tabulky 6.

Výřezy I.-IV. tř. jakosti (kulatina) V. tř. jakosti (vlák.)	objem hrubí			objem dříví v m ³ b.k.	1	2	3	4	5	6	7	8
	objem hrubí	s krou s krou	objem hrubí									
cm	objem hrubí	objem hrubí	objem hrubí	objem hrubí	1	2	3	4	5	6	7	8
14	1,3	3,5	0,8	0,7	14	16	18	20	22	24	26	28
16	1,3	3,5	0,8	0,7	16	18	20	22	24	26	28	30
18	1,3	3,5	0,8	0,7	18	20	22	24	26	28	30	32
20	1,3	3,5	0,8	0,7	20	22	24	26	28	30	32	34
22	1,3	3,5	0,8	0,7	22	24	26	28	30	32	34	36
24	1,3	3,5	0,8	0,7	24	26	28	30	32	34	36	38
26	1,3	3,5	0,8	0,7	26	28	30	32	34	36	38	40
28	1,3	3,5	0,8	0,7	28	30	32	34	36	38	40	42
30	1,3	3,5	0,8	0,7	30	32	34	36	38	40	42	44
32	1,3	3,5	0,8	0,7	32	34	36	38	40	42	44	46
34	1,3	3,5	0,8	0,7	34	36	38	40	42	44	46	48
36	1,3	3,5	0,8	0,7	36	38	40	42	44	46	48	50
38	1,3	3,5	0,8	0,7	38	40	42	44	46	48	50	52
40	1,3	3,5	0,8	0,7	40	42	44	46	48	50	52	54
42	1,3	3,5	0,8	0,7	42	44	46	48	50	52	54	56
44	1,3	3,5	0,8	0,7	44	46	48	50	52	54	56	58
46	1,3	3,5	0,8	0,7	46	48	50	52	54	56	58	60
48	1,3	3,5	0,8	0,7	48	50	52	54	56	58	60	62
50	1,3	3,5	0,8	0,7	50	52	54	56	58	60	62	64
52	1,3	3,5	0,8	0,7	52	54	56	58	60	62	64	66
54	1,3	3,5	0,8	0,7	54	56	58	60	62	64	66	68
56	1,3	3,5	0,8	0,7	56	58	60	62	64	66	68	70
58	1,3	3,5	0,8	0,7	58	60	62	64	66	68	70	72
60	1,3	3,5	0,8	0,7	60	62	64	66	68	70	72	74
62	1,3	3,5	0,8	0,7	62	64	66	68	70	72	74	76
64	1,3	3,5	0,8	0,7	64	66	68	70	72	74	76	78
66	1,3	3,5	0,8	0,7	66	68	70	72	74	76	78	80
68	1,3	3,5	0,8	0,7	68	70	72	74	76	78	80	82
70	1,3	3,5	0,8	0,7	70	72	74	76	78	80	82	84
72	1,3	3,5	0,8	0,7	72	74	76	78	80	82	84	86
74	1,3	3,5	0,8	0,7	74	76	78	80	82	84	86	88
76	1,3	3,5	0,8	0,7	76	78	80	82	84	86	88	90
78	1,3	3,5	0,8	0,7	78	80	82	84	86	88	90	92
80	1,3	3,5	0,8	0,7	80	82	84	86	88	90	92	94
82	1,3	3,5	0,8	0,7	82	84	86	88	90	92	94	96
84	1,3	3,5	0,8	0,7	84	86	88	90	92	94	96	98
86	1,3	3,5	0,8	0,7	86	88	90	92	94	96	98	100
88	1,3	3,5	0,8	0,7	88	90	92	94	96	98	100	102
90	1,3	3,5	0,8	0,7	90	92	94	96	98	100	102	104

Objem paliva: 151,7 m³ - 114,0 m³ = 37,7 m³ (24,8 %)
Objem kůry: 114,0 m³ - 102,3 m³ = 11,7 m³ (10,3 %)

Po skončení výpočtu se zjistí objem paliva jako rozdíl mezi součty sloupců 2 a 3 (viz příklad 1), objem kůry jako rozdíl mezi součty sloupců 3 a 4 a objemy jednotlivých tloušťkových tříd výřezů I. - IV. třídy jakosti (kulatina) a V. třídy jakosti (vláknina) sečtením dalších sloupců ve výpočetní tabulce (příklad 1).

- 53 -

BUK (25) Procentické sortimentační tabulky Tab.: 18
pro bukové kmeny s velmi nízkou kvalitou, u nichž se pro výrobu dříví I.-IV. tř. jakosti hodí v průměru jen spodní čtvrtina kmene. Zbývající část kmene (spolu s hroubím větví) je zpravidla značně deformovaná, boulovitá, popř. s hnilobou a hodí se k výrobě sdruženého sortimentu dříví V.-VI. tř. jakosti, tj. k výrobě vlákniny a paliva

Výčetní tloušťka	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						I.-VI. třída jakosti (vlák+pal.)
	6+	5	4	3	2	1	
	Podíl z objemu dříví						
8							1.000
10							1.000
12							1.000
14							1.000
16							1.000
18						0.324	0.676
20						0.485	0.515
22					0.500		0.500
24					0.505		0.495
26					0.505		0.495
28					0.504		0.496
30					0.504		0.496
32				0.249	0.254		0.497
34				0.502			0.498
36				0.501			0.499
38				0.501			0.499
40				0.500			0.500
42			0.218	0.282			0.500
44			0.339	0.155			0.506
46			0.490				0.510
48			0.484				0.516
50			0.480				0.520
52		0.201	0.272				0.527
54		0.315	0.152				0.533
56		0.464					0.536
58		0.461					0.539
60		0.459					0.541
62	0.197	0.260					0.543
64	0.255	0.201					0.544
66	0.307	0.147					0.546
68	0.453						0.547
70	0.452						0.548
72	0.451						0.549
74	0.450						0.550
76	0.450						0.550
78	0.449						0.551
80	0.449						0.551
82	0.449						0.551
84	0.449						0.551
86	0.448						0.552
88	0.448						0.552
90	0.448						0.552

Procentické sortimentální tabulky

pro tzv. "žumavský buk". Jde o buk s charakteristickým (zpravidla šnítým) nepravým jádrem. Stromy (hlavně přestárlé) mají vysoký podíl paliva a nízký podíl vyřezů I.-IV. třídy

Výřez I.-IV. třídy jakosti (kulatina)	Podíl z objemu dříví					
	6+	5	4	3	2	1
I.-VI. třídy jakosti (vlák+pa.)						

10	1.000					
12	1.000					
14	1.000					
16	1.000					
18	1.000					
20	0.881	0.119				
22	0.787	0.092	0.160	0.107	0.068	
24	0.733	0.093	0.160	0.107	0.068	
26	0.693	0.332				
28	0.647	0.353	0.067	0.171	0.217	0.612
30	0.627	0.306	0.243	0.156	0.215	0.589
32	0.612	0.306	0.304	0.156	0.215	0.589
34	0.612	0.306	0.304	0.156	0.215	0.589
36	0.585	0.075	0.083	0.161	0.215	0.585
40	0.585	0.075	0.083	0.161	0.215	0.585
42	0.585	0.075	0.083	0.161	0.215	0.585
44	0.585	0.075	0.083	0.161	0.215	0.585
46	0.585	0.075	0.083	0.161	0.215	0.585
48	0.585	0.075	0.083	0.161	0.215	0.585
50	0.620	0.019	0.266	0.128	0.046	0.620
52	0.638	0.014	0.236	0.128	0.046	0.638
54	0.656	0.010	0.200	0.128	0.046	0.656
56	0.673	0.009	0.164	0.128	0.046	0.673
58	0.690	0.009	0.128	0.128	0.046	0.690
60	0.706	0.009	0.100	0.100	0.022	0.706
62	0.724	0.006	0.077	0.077	0.005	0.724
64	0.745	0.005	0.059	0.059	0.005	0.745
66	0.760	0.005	0.046	0.046	0.005	0.760
68	0.784		0.037	0.037	0.011	0.784
70	0.802	0.008	0.032	0.032	0.008	0.802
72	0.818	0.007	0.026	0.026	0.007	0.818
74	0.831	0.005	0.022	0.022	0.005	0.831
76	0.851		0.019	0.019		0.851
78	0.864		0.017	0.017		0.864
80	0.877	0.014	0.027	0.027	0.014	0.877
82	0.890	0.012	0.020	0.020	0.012	0.890
84	0.903	0.010	0.014	0.014	0.008	0.903
86	0.916					0.916
88	0.929					0.929
90	0.942					0.942

PŘÍKLAD POUŽITÍ PROCENTICKÝCH SORTIMENTÁLNÍCH TABULEK

V takovém případě je nutno stanovenou zásobu hrubí po-
rostu nebo jeho části (po srážce paliva a kůry) rozdělit
do jednotlivých (2 cm nebo 4 cm) tloušťkových stupňů po-
mocí tabulek rozložených objemů hrubí v tloušťkových stup-
ních, sestavených v závislosti na střední tloušťce po-
rostu. Takové tabulky uvedl před časem Halaš (1957),
podějí Polák (1976).

Nášim úkolem je např. stanovit skladbu sortimentů
vyznačené myšlní těžby na části smrkového porostu (věk
95 let). Porost je téměř ze 100 % postižen hnilobou
jádra po dřevějším loupání a ohryzu jehelní zvěř, takže
je nutno počítat s tím, že u každého stromu bude nutno
odříznout spodní 3 m do paliva. Po vyprůměrování stro-
mů určených k těžbě se zjistí objem hrubí s kůrou
(včetně paliva) podle 2 cm tloušťkových stupňů a uvede
se ve druhém sloupci příkladu 1. Použije se procentických
sortimentálních tabulek uvedených v tabulce 6.

Objem hrubí s kůrou a bez paliva se získá výslo-
vením údajů ve sloupci 2 (v příkladu 1) koeficienty pro
srážku paliva (v našem příkladu jde o koeficienty pro
srážku paliva v tabulce 6) a zapíše se do třetího sloupce.
Pak se objem hrubí s kůrou (už bez paliva) promásobí
ještě koeficienty pro srážku kůry; ty jsou pro jednotli-
vé dřeviny uvedeny v tabulce 23. Objem hrubí bez kůry
a bez paliva (ve čtvrtém sloupci příkladu 1) se pak roz-
dělí na kulatinu (podle tloušťkových tříd vyřezů I. - IV.
třídy jakosti) a na vlákninu (V. třída jakosti).

stupních rozdělí pomocí příslušných procentických sortimentačních tabulek na jednotlivé tloušťkové třídy výřezů I. - IV. třídy jakosti a na vlákninu (V. třída jakosti). U listnatých dřevin se podíl paliva předem neurčuje. Ve sdruženém sortimentu dříví V. + VI. třídy jakosti závisí podíl paliva u dubu i u buku - jak již bylo dříve uvedeno - na možnosti odbytu listnatého dříví pro chemické či mechanické zpracování. U listnatých dřevin se tedy stanoví jen objem hroubí bez kůry pomocí koeficientů pro srážku kůry.

Podíl výřezů I. a II. třídy jakosti, stejně jako podíl dalších kvalitních sortimentů (např. sloupových výřezů a sloupoviny, dálních výřezů a doloviny) v sortimentní skladbě těžebního fondu závisí nejen na kvalitě těžebních porostů a na jeho tloušťkové struktuře, ale i na možnosti odbytu výřezů této kvality (bilanční příděly). Proto se objem výřezů nejvyšší jakosti i ostatních sortimentů stanoví zpravidla pro celý objem těžby ve výši odpovídající víceletému průměru dodávek tohoto dříví v předchozích letech, popř. může podíl těchto kvalitních sortimentů přímo odhadnout zařizovatel při stanovení těžby v každém jednotlivém porostu. Objem výřezů nejvyšší jakosti a výřezů ostatních kvalitních sortimentů se pak odečte od objemů příslušných tloušťkových tříd výřezů I. - IV. třídy jakosti, stanovených podle procentických sortimentačních tabulek; zbylý objem výřezů v tloušťkových třídách tvoří pilářské výřezy III/A a III/B třídy jakosti.

Procentické sortimentační tabulky 2-44 umožňují zjistit strukturu sortimentů těžené zásoby hroubí i v tom případě, že porost (nebo jeho část) vyznačený k těžbě, nebyl průměrkován a jeho objem hroubí byl stanoven relaskopicky, popř. odhadnout pomocí růstových tabulek.

Procentické sortimentační tabulky
pro zdravé, kvalitní, nepoškozené a rovně rostlé dubové
kmeny (včetně hroubí větví)

Výřezní tloušťka	Výřezy I.-VI. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.-VI třída jakosti (vlák+pal.)
	6+	5	4	3	2	1	
	Podíl z objemu dříví						
8							1.000
10							1.000
12							1.000
14							1.000
16							1.000
18							1.000
20						0.381	0.619
22						0.601	0.399
24					0.404	0.326	0.270
26					0.582	0.223	0.195
28					0.674	0.187	0.139
30					0.737	0.153	0.110
32					0.795	0.124	0.081
34				0.234	0.619	0.082	0.065
36				0.491	0.450		0.059
38				0.651	0.295		0.054
40				0.725	0.225		0.050
42				0.785	0.167		0.048
44			0.221	0.619	0.113		0.047
46			0.414	0.455	0.084		0.047
48			0.562	0.318	0.072		0.048
50			0.662	0.228	0.061		0.049
52			0.725	0.169	0.056		0.050
54		0.151	0.609	0.135	0.054		0.051
56		0.280	0.505	0.111	0.052		0.052
58		0.440	0.355	0.103	0.048		0.054
60		0.590	0.218	0.092	0.044		0.056
62		0.635	0.182	0.033	0.043		0.057
64		0.665	0.160	0.074	0.042		0.059
66	0.212	0.473	0.146	0.067	0.042		0.060
68	0.333	0.369	0.134	0.061	0.041		0.062
70	0.435	0.288	0.117	0.055	0.040		0.065
72	0.522	0.218	0.152		0.039		0.069
74	0.583	0.169	0.138		0.038		0.072
76	0.613	0.147	0.128		0.037		0.075
78	0.634	0.141	0.110		0.036		0.079
80	0.650	0.134	0.098		0.036		0.082
82	0.662	0.128	0.090		0.035		0.085
84	0.677	0.126	0.075		0.034		0.088
86	0.685	0.125	0.066		0.032		0.092
88	0.691	0.124	0.059		0.030		0.096
90	0.697	0.123	0.052		0.029		0.099

pro dubové kmeny průměrné kvality, u nichž se pro výrobu dříví I.-IV. tř. jakosti hodí jen spodní polovina kmenů. Horní polovina kmenů (spolu s hroubím větví) je zpravidla značně deformována, křivá, dlouhá, popř. s hnílohou, a hodí se k výrobě sdruženého sortimentu dříví V.-VI. tř. jakosti, tj. k výrobě vlákniny a paliva

Procentické sortimentální tabulky

Tab.: 21

V.-VI. třída jakosti (vlák+pa.)	Výřezy I.-IV. tříd jakosti (kulatina)					
	tloušťkové třídy:					
	6+	5	4	3	2	1

Podíl z objemu dříví

V.-VI. třída jakosti (vlák+pa.)	Výřezy I.-IV. tříd jakosti (kulatina)					
	tloušťkové třídy:					
	6+	5	4	3	2	1
10	1.000					
12	1.000					
14	1.000					
16	1.000					
18	1.000					
20	0.381	0.409				
22	0.399	0.601				
24	0.265	0.326				
26	0.205	0.223				
28	0.176	0.205	0.619			
30	0.177	0.823				
32	0.178	0.822				
34	0.179	0.586				
36	0.180	0.491				
38	0.181	0.651				
40	0.182	0.676	0.142			
42	0.184	0.706	0.110			
44	0.187	0.592				
46	0.190	0.410				
48	0.193	0.245				
50	0.196	0.608	0.196			
52	0.200	0.645	0.150			
54	0.203	0.514				
56	0.206	0.280				
58	0.209	0.450				
60	0.210	0.599	0.191			
62	0.214	0.632	0.154			
64	0.217	0.656	0.127			
66	0.219	0.464	0.105			
68	0.222	0.333	0.362	0.083		
70	0.225	0.330	0.330			
72	0.228	0.232	0.175			
74	0.230	0.395	0.147			
76	0.233	0.634	0.130			
78	0.236	0.645	0.116			
80	0.239	0.650	0.108			
82	0.242	0.650	0.105			
84	0.245	0.649	0.103			
86	0.248	0.648	0.101			
88	0.251					
90	0.254					

všim k rozboru skladyb sortimentů u celkové objemové produkce hroubů při vyhodnocování výsledků výzkumu na dlouhodobých výzkumných plochách zejména při výzkumu celkové objemové produkce a k hodnocení kvality (popř. finanční hodnoty) dosažené produkce hroubů.

Ke stanovení struktury těžebního fondu pro některé účely automatizovaného systému řízení (ASŘ) se používá procentických sortimentálních tabulek 1, dále 4-22, konstruovaných rovněž pro 2 cm tloušťkové stupně ($d_{1,3}$).

V praxi hospodářské úpravy lesů se používá procentických sortimentálních tabulek přepočítaných na 4 cm tloušťkové stupně ($d_{1,3}$), aby stanovení sortimentálních skladyb navazovalo na běžné průměrkování těžebního fondu ČSSR; používají se tabulky 24-43.

Procentické sortimentální tabulky jsou určeny pro zjišťování skladyb sortimentů hlavně u mytých a předmytých těžeb. Jejich použití vyžaduje, aby objem hroubů s kůrou byl zjištěn průměrkováním po 2 cm (popř. po 4 cm) tloušťkových stupních podle dřevin s ohledem na jejich hlavní vady. Pro běžný odhad skladyb sortimentů však postačí odhadnout podíl stromů s různými vadami kmenů a jimi pak rozdělit objem hroubů s kůrou v jednotlivých tloušťkových stupních.

Ke stanovení objemu dříví bez kůry a bez paliva (dřívě nazývaném "užitkovým objemem hroubů") se u jejich lišeni použije koeficientů pro srážku paliva (jsou uvedeny u každé sortimentální tabulky) a koeficientů pro srážku kůry, jež jsou podle dřevin uvedeny v tabulce 23. Objem hroubů bez kůry a bez paliva se v tloušťkových

V oblasti Šumavy se lze setkat s bukovými kmeny ještě horší kvality. U tzv. "šumavského" buku se vedle netvárného kmene a rozsochatých korun vyskytuje navíc charakteristické nepravé jádro, které u stromů větších rozměrů bývá zpravidla s hnilobou. Struktura hlavních sortimentů u "šumavského" buku byla sledována na 288 vzornících, odebraných na lesních závodech Prachatic a Vimperk v bukových porostech různého věku rovnoměrně podle tloušťkových stupňů (10-94 cm), pokácených a podrobně rozmanipulovaných. Průzkum kvality bukových kmenů na těchto lesních závodech ukázal, že buk zde má zejména ve vyšším věku (hlavně v přestárých porostech) velmi nízký podíl výřezů I. - IV. třídy jakosti a vysoký podíl paliva, popř. vlákniny. Pro sortimentaci bukových kmenů této kvality jsou určeny sortimentační tabulky 19 (popř. tabulky 40).

Procentické sortimentační tabulky pro zdravé bukové kmeny a dubové kmeny, stejně jako procentické sortimentační tabulky respektující hlavní vady obou dřevin, vycházejí z objemu hroubí celého stromu, tj. počítají i s objemem větví do čepové tloušťky 7 cm b.k., který - zvláště u stromů objemných - tvoří poměrně vysoký podíl z celého objemu hroubí stromu. S tím je nutno při výrobě sortimentu V. třídy jakosti počítat.

POUŽITÍ PROCENTICKÝCH SORTIMENTAČNÍCH TABULEK V LESNICKÉ PRAXI

V současné době se ve výzkumu používají procentické sortimentační tabulky 1-11, 16-18, 20-22, sestavené pro 2 cm tloušťkové stupně (výčetní tloušťky). Slouží přede-

pro dubové kmeny s velmi nízkou kvalitou, u nichž se pro výrobu dříví I.-IV.tř. jakosti hodí v průměru jen spodní čtvrtina kmene. Zbývající část kmene (spolu s hroubím větví) je zpravidla značně deformaná, boulovitá, popř. s hnilobou a hodí se k výrobě sdrůženého sortimentu dříví V.-VI.tř. jak., tj. k výrobě vlákniny a paliva

Výčetní tloušťka	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.-VI. třída jakosti (vlák+pal.)
	6+	5	4	3	2	1	
	Podíl z objemu dříví						
8							1.000
10							1.000
12							1.000
14							1.000
16							1.000
18							1.000
20						0.381	0.619
22						0.534	0.466
24					0.529		0.471
26					0.505		0.495
28					0.480		0.520
30					0.470		0.530
32					0.460		0.540
34				0.219	0.256		0.525
36				0.490			0.510
38				0.504			0.496
40				0.520			0.480
42				0.519			0.481
44			0.221	0.297			0.482
46			0.346	0.170			0.484
48			0.514				0.486
50			0.511				0.489
52			0.509				0.491
54		0.152	0.355				0.493
56		0.280	0.226				0.494
58		0.338	0.166				0.496
60		0.502					0.498
62		0.500					0.500
64		0.498					0.502
66	0.212	0.285					0.503
68	0.333	0.163					0.504
70	0.390	0.104					0.506
72	0.492						0.508
74	0.490						0.510
76	0.488						0.512
78	0.486						0.514
80	0.484						0.516
82	0.482						0.518
84	0.480						0.520
86	0.478						0.522
88	0.476						0.524
90	0.474						0.526

Koefficienty pro sřazku křvy		Výčetní tloušťka		Podíl z objemu dříví s křvou	
JS	DB	SM (JD)	BO (VJ, MD, DG)	BK (OS, HB, LP, JV)	(BR)
8	0.853	0.848	0.922	0.712	0.743
10	0.862	0.860	0.929	0.725	0.751
12	0.872	0.867	0.932	0.737	0.760
14	0.877	0.873	0.934	0.749	0.769
16	0.882	0.877	0.936	0.760	0.777
18	0.886	0.880	0.937	0.769	0.785
20	0.890	0.884	0.939	0.778	0.793
22	0.894	0.889	0.940	0.785	0.800
24	0.897	0.894	0.941	0.791	0.805
26	0.900	0.900	0.941	0.795	0.810
28	0.903	0.907	0.942	0.800	0.813
30	0.905	0.911	0.942	0.803	0.817
32	0.907	0.913	0.942	0.805	0.820
34	0.908	0.914	0.943	0.807	0.823
36	0.909	0.915	0.943	0.808	0.826
38	0.910	0.916	0.943	0.809	0.829
40	0.912	0.917	0.943	0.810	0.832
42	0.913	0.917	0.943	0.811	0.835
44	0.913	0.918	0.944	0.812	0.837
46	0.913	0.919	0.944	0.813	0.840
48	0.913	0.920	0.944	0.813	0.842
50	0.913	0.921	0.944	0.813	0.845
52	0.913	0.921	0.944	0.814	0.848
54	0.914	0.922	0.944	0.814	0.850
56	0.916	0.922	0.945	0.814	0.852
58	0.917	0.922	0.945	0.815	0.854
60	0.918	0.921	0.945	0.815	0.856
62	0.919	0.921	0.945	0.815	0.858
64	0.921	0.920	0.945	0.815	0.860
66	0.922	0.920	0.946	0.816	0.862
68	0.923	0.920	0.946	0.816	0.864
70	0.924	0.920	0.946	0.816	0.866
72	0.925	0.919	0.946	0.816	0.868
74	0.926	0.919	0.946	0.817	0.870
76	0.926	0.919	0.946	0.817	0.872
78	0.927	0.919	0.946	0.817	0.874
80	0.927	0.919	0.946	0.818	0.875
82	0.928	0.918	0.947	0.818	0.877
84	0.928	0.918	0.947	0.818	0.879
86	0.928	0.918	0.947	0.819	0.880
88	0.929	0.918	0.947	0.819	0.882
90	0.929	0.918	0.947	0.819	0.884

Se zvětšující se výčetní tloušťkou bukových a dubových kmenů (s rostoucím věkem stromů) se v porostech rovněž zvyšuje procento kmenů horských kvalit. Průzkum kvalit bukových a dubových kmenů v ČSSR ukázal, že u obou dřevin dochází ke zhoršení kvality hlavně v horní polovině kmenů: kmeny se zde rozvětvují, vznikají dvojáky s rozsochatými korunami, křivými kmeny s větvelemi; často se objevují i hnělobý jádra kmenů. U takových kmenů se dá počítat s tím, že se pro výrobu vyřezů I. - IV. třídy jakosti dá využít hlavně spodní polovina kmeně. Horní polovina kmeně a hroubí větvi se zařadí do souhrnného sortimentu (tj. V. - VI. třídy jakosti), tj. vláknatého dříví a paliva. Přisloušné procentické sortimentát-ní hodnoty pro buk jsou uvedeny v tabulce 17 (popř. 38) a pro dub v tabulce 21 (popř. 42).

V bukových a dubových porostech jsou však v určitém podílu (v průměru 4 - 13 % u obou dřevin, hlavně ve vyšším věku porostů) zastoupeny i kmeny s velmi nízkou kvalitou. Patří k nim bukové a dubové kmeny, u nichž se pro výrobu I. - IV. třídy jakosti dá využít vlastně jen její nejspodnější část, tj. spodní pětina až třetina (v průměru čtvrtina) délky kmeně. U kmenů této kvality dochází k rozvětvení koruny zpravidla již ve spodní části kmenů. Jde o stromy s velkými rozsochatými korunami a s netvárným kmenem. Potenciální využít kmenů této velmi nízké kvality je sice značně omezené, přesto však - zejména u tlustých kmenů - se dá spodní část kmeně (pokud se u ní neobjeví větší vady, např. hnělobý jádra) využít i k vyřezu I. a II. třídy jakosti. Struktura sortimentů u kmenů této kvality se dá stanovit pomocí sortimentát-ních tabulek 18 (popř. 39) u buku, a 22 (popř. 42) u dubu.

Na základě požadavku Lesprojektu - Brandýs n/L. byly pro borové kmeny sestaveny další speciální procentické sortimentační tabulky, a to pro stromy postižené hnilobou jádra ve střední části kmenů. Jde o hnilobu, kterou u borovice nejčastěji působí ranový parazit ohňovec borový (*Phellinus pini* /Thore/ Pilát). Tabulky 13, 14 a 15 (popř. 33, 34 a 35) podchycují změny v sortimentní skladbě borových kmenů, ve kterých hniloba jádra zachvátila prostřední šestinu, třetinu a prostřední dvě třetiny kmene.

VADY BUKOVÝCH A DUBOVÝCH KMENŮ

Zatímco u smrků může být kvalita kmene negativně ovlivněna víceméně jen různým druhem poškození abiotickými či biotickými činiteli, u borovice a hlavně u listnatých dřevin k tomu přistupuje i sukatost, vady tvaru kmene a všechny jeho změny během růstu, způsobené ať už proveniencí či prostředím.

Při rozsáhlém a podrobném průzkumu vnější kvality kmenů listnatých dřevin - buku a dubu (průzkum se uskutečnil v r. 1967 na celém území ČSSR a bylo při něm vyšetřeno 23.681 bukových a dubových kmenů různých výčetních tloušťek - Pařez 1969) se ukázalo, že v průměru jen čtvrtina z celkového počtu sledovaných stromů měla tak kvalitní kmeny, aby je bylo možno v plném rozsahu použít k výrobě výřezů I. - IV. třídy jakosti. Nejvyšší podíl těchto bezvadných bukových a dubových kmenů se nachází hlavně u stromů tenších dimensí, tedy spíše v mladších porostech. Pro stanovení složení sortimentů u zdravých, kvalitních, nepoškozených a rovně rostlých bukových kmenů je určena tabulka 16 (popř. tabulka 37), pro dubové kmeny tabulka 20 (popř. tabulka 41).

Procentické sortimentační tabulky pro stromy s výčetními tloušťkami v intervalech po 4 cm

(používané v hospodářské
úpravě lesů)

smrk	tabulka	24 - 30
borovice	"	31 - 36
buk	"	37 - 40
dub	"	41 - 43

VADY BOROVÝCH KMEŇŮ

Pro zdravé, nepoškozené a rovné rostlé borové kmeny jsou určeny procentické sortimentální tabulky 9 a 31.

Procentické sortimentální tabulky
pro zdravé, nepoškozené, rovné rostlé smrčkové kmeny

Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)										Podíl z objemu dříví										Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)
V. tř. jakosti (vlákn.)										1	2	3	4	5	6+						
10	1.000	1.000	1.000	0.602	0.248	0.129	0.114	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	78
14	1.000	1.000	1.000	0.398	0.164		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	74
18	1.000	1.000	1.000	0.313	0.707		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	70
22	1.000	1.000	1.000	0.313	0.707		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	66
26	1.000	1.000	1.000	0.313	0.707		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	62
30	1.000	1.000	1.000	0.313	0.707		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	58
34	1.000	1.000	1.000	0.313	0.707		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	54
38	1.000	1.000	1.000	0.313	0.707		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	50
42	1.000	1.000	1.000	0.313	0.707		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	46
46	1.000	1.000	1.000	0.313	0.707		0.814	0.072	0.049	0.033	0.023	0.016	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004	0.003	0.002	0.002	42
50	0.997	0.997	0.997	0.267	0.174	0.153	0.142	0.067	0.053	0.038	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	38
54	0.997	0.997	0.997	0.267	0.174	0.153	0.142	0.067	0.053	0.038	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	34
58	0.997	0.997	0.997	0.267	0.174	0.153	0.142	0.067	0.053	0.038	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	30
62	0.997	0.997	0.997	0.267	0.174	0.153	0.142	0.067	0.053	0.038	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	26
66	0.997	0.997	0.997	0.267	0.174	0.153	0.142	0.067	0.053	0.038	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	22
70	0.997	0.997	0.997	0.267	0.174	0.153	0.142	0.067	0.053	0.038	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	18
74	0.997	0.997	0.997	0.267	0.174	0.153	0.142	0.067	0.053	0.038	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	14
78	0.997	0.997	0.997	0.267	0.174	0.153	0.142	0.067	0.053	0.038	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	0.030	10

Jak ukázal průzkum kvality borových kmenů, který se v ČSSR uskutečnil na 23.316 kmenech v r. 1967, dochází u borovice na rozdíl od smrku poměrně často (zejména ve vyšším věku) k různým deformacím kmenů (křivost, točitosť ap.), především v horní třetině, popř. v horní polovině kmenů. Jde o deformace takového rázu, které znemožňují použití této části kmenů k výrobě kulatinových sortimentů. Podle současných druhovacích předpisů se však deformovaná část kmenů borovice zařídí do vlákninového dříví (podle čl. 19 ČSN 48 0055).

V deformované a sukaté korunové partiích borových kmenů se vyskytuje i poměrně vysoký podíl paliva (zejména vzhledem k většímu počtu suků nad 6 cm), který u velmi tlustých stromů může dosáhnout až 60 % z celkového objemu vrchní deformované části kmenů. Procentické sortimentální tabulky pro borové kmeny s deformovanou horní třetinou kmenů uvedeny v tabulce 10, pro borové kmeny s deformovanou horní polovinou kmenů v tabulce 11 (popř. v tabulce 36).

V oblasti středních Čech - např. na území lesního závodu Lužná - se ve starších, hlavně však přestářlých borových porostech objevuje v dolní části kmenů hníloba jádra, která - jak se při měření v terénu ukázalo - znehodnocuje kmeny v průměru do výšky 4 m; tato část kmenů pak odpadá do paliva. Pro borové kmeny postižené ve spodní části hnílobou jádra jsou určeny speciální procentické sortimentální tabulky 12 (popř. 32).

kazných hub, a o stromy postižené hnilobou sekundární, způsobenou tzv. parazity ran (houbami parazitického a saprofytického charakteru), které do dřeva stromu vnikají v místech, kde došlo k poranění kůry a lýka např. loupáním či ohryzem vysokou zvěří, při neopatrném přibližování dříví porostem nebo v důsledku poranění kořenů stromů při průjezdech těžkých mechanizačních prostředků. Hniloby mohou znehodnotit jádro kmene až do výšky 5 m, nejčastěji však jen do výšky 2 - 3 m. Pokud je kmen zasazen hnilobou jádra s rozsahem větším než třetina tloušťky čela výřezu, je nutné postiženou část kmene odříznout do paliva. Čím delší část kmene je převedena do paliva, tím nepříznivější je pak složení sortimentů ve zbylé části kmene. O použití některé ze speciálních procentických sortimentačních tabulek respektujících různý rozsah hniloby jádra ve spodní části smrkových kmenů v určitém porostu (tabulka 4-8, popř. 25-29) rozhoduje průměrná délka hnilobou jádra znehodnocené části kmene, kterou bude nutno v daném porostu u poškozených stromů odříznout do paliva.

Jestliže se však na smrkových kmenech vyskytnou oba druhy poškození, tj. hniloba jádra v dolní části kmene a korunový zlom v jeho horní části - a to bývá ve smrkových porostech postižených např. loupáním a ohryzem jelení zvěří poměrně častý případ - jsou rozdíly ve skladbě sortimentů v porovnání s kmeny nepoškozenými zvlášť velké. V tabulce 3 je uvedena struktura sortimentů v jednotlivých tloušťkových stupních pro toto kombinované poškození smrkových kmenů s předpokladem, že do paliva bude nutno odříznout spodní 2 m z každého kmene vyznačeného k těžbě.

Procentické sortimentační tabulky

pro smrkové kmeny postižené ve spodní části hnilobou jádra (červenou hnilobou, hnilobou po ohryzu a loupáním, po poranění při vyklízení dříví); hnilobou postiženou část kmene (1 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI.tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10	0.764							1.000
14	0.858							1.000
18	0.893						0.357	0.643
22	0.907					0.269	0.456	0.275
26	0.912					0.671	0.188	0.141
30	0.916					0.792	0.129	0.079
34	0.920				0.279	0.637	0.029	0.055
38	0.923				0.614	0.349		0.037
42	0.926				0.744	0.231		0.025
46	0.928			0.266	0.566	0.150		0.018
50	0.932			0.550	0.356	0.081		0.013
54	0.934			0.682	0.253	0.056		0.009
58	0.935		0.246	0.524	0.170	0.053		0.007
62	0.936		0.533	0.304	0.109	0.049		0.005
66	0.936	0.070	0.601	0.199	0.082	0.044		0.004
70	0.936	0.409	0.337	0.147	0.065	0.039		0.003
74	0.936	0.580	0.203	0.120	0.060	0.035		0.002
78	0.935	0.660	0.141	0.111	0.054	0.032		0.002

Percentické sortimenty tabulky

Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)		Podíl z objemu dříví						Koefficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výčetní tloušťka
V. tř. jakosti (vlákn.)	1	2	3	4	5	6+			
								0.528	10
								0.716	14
								0.787	18
		0.144	0.569	0.662				0.816	22
		0.182	0.182					0.825	26
	0.087	0.121	0.792	0.102				0.833	30
	0.058		0.766	0.609				0.841	34
	0.038		0.353	0.771				0.848	38
	0.027		0.202	0.771				0.855	42
	0.019		0.136	0.659	0.186			0.861	46
	0.014		0.078	0.368	0.540			0.867	50
	0.010		0.048	0.261	0.681			0.872	54
	0.007		0.046	0.191	0.585	0.171		0.874	58
	0.005		0.044	0.136	0.327	0.644		0.875	62
	0.004		0.038	0.101	0.169	0.644	0.044	0.876	66
	0.003		0.035	0.082	0.111	0.444	0.325	0.876	70
	0.003		0.034	0.063	0.089	0.262	0.549	0.876	74
	0.002		0.034	0.045	0.095	0.169	0.655	0.876	78

Ve smrkových porostech se na některých stanovištích vyskytuje značné množství kmenů postižených mňilobou jědra. Jde tu hlavně o stromy poškozené příměrnými mňilobou, způsobenou parazitickými a fakultativně parazitickými druhými dřevy.

U zdraevých smrkových kmenů se palivo ve vrcholové části kmeně vyskytuje jen zřídka, hlavně u starších stromů, vyrostajících na okrajích porostů (větší sukatost). Jinak sukatost vrcholové části kmeně smrků (jde-li o suky zdra- vě) není při manipulaci na pilářské výřezy příliš na zá- vadu. Sukatost u smrků není na závadu ani při výrobě vlák- ninového a ostatního průmyslového dříví. Ize proto počítat s tím, že většina smrkového dříví může být zařazena - po- kud to dovolí odpověď tloušťka kmeně - do kulatiny, tenčí- vrcholová část dříví pak do vlákniny a skutečně jen mni- mální část dříví do paliva.

v horní části korunnových nebo kmenových zlomů, ať už způsobem směřem nebo nasměrou. Toto pokračování smrkového kmenu má vliv hlavně na přírůst stromů a na jeho vývoj; z hlediska sortimentace však není příliš závažné, neboť vrškovým a korunovým zlomem byla postížena zpravidla jen horní třetina kmeny. Mnohem závažnější jsou však změny v sortimentaci smrkových kmenů, u nichž ke zlomení (roz-
třítí) došlo pod korunou stromů, tedy u tzv. kmenových zlomů. Při simulaci korunového zlomu na smrkovém kmeni se vytvořilo zhruba na začátku horní třetiny kmeny palivo o délce 1 m (roztřítěná část kmeny) a zbylá (vršková) část kmeny se přesunula do vlákniny, a to i v tom případě (s využitím tlanku 19 v ČSN 48 0055 a ČSN 48 0056), že tato tenká část kmeny (zejména u stromů tlustších) měla rozměry, které by za normálních okolností opravňovaly zařadit ji do některého z výřezů III. - IV. třídy jakosti (tabulka 2, popř. tab. 30).

jak u stromů zdravých, nepoškozených a normálně rostlých, tak u kmenů postižených některou z typických vad.

Je třeba ještě znovu upozornit na velmi důležitou okolnost a to, že podíly jednotlivých tříd pilařských výřezů a vlákniny v procentických sortimentačních tabulkách se u jednotlivých kmenů vztahují na objem hroubí, tj. na veškeré dříví kmene a u borovice a u listnáčů i větví do čepové tloušťky 7 cm; z tohoto důvodu je nutné, aby se zejména tenké sortimenty podle této zásady i vyráběly, neboť jak technické normy, tak i lesní hospodářský plán s výrobou dříví s čepem 7 cm počítá. Pokud by se tato zásada nedodržovala, došlo by ke značným diferencím v objemu dříví mezi údaji uváděnými v lesním hospodářském plánu a při použití procentických sortimentačních tabulek a mezi skutečně vyrobeným objemem dříví, nehledě na to, že by tak došlo i ke značným ztrátám cenné suroviny.

HLAVNÍ VADY KMENŮ JEHLIČNATÝCH A LISTNATÝCH DŘEVIN
RESPEKTOVANÉ VE SPECIÁLNÍCH PROCENTICKÝCH SORTIMENTAČNÍCH
TABULKÁCH

VADY SMRKOVÝCH KMENŮ

Vedle procentických sortimentačních tabulek pro zdravé, nepoškozené, rovně rostlé smrkové kmeny (tabulka 1 a 24)¹⁾ byly sestaveny další tabulky pro kmeny postižené

1) Procentické sortimentační tabulky s čísly 1 - 22 představují tabulky pro stromy s výčetními tloušťkami v intervalech po 2 cm, tabulky s čísly 24 - 43 v intervalech po 4 cm

4

SMRK

H₃

Tab.: 27

Procentické sortimentační tabulky

pro smrkové kmeny postižené ve spodní části hnilobou jádra (červená hniloba, ohryz a loupání, poranění při vyklížení dříví); hnilobou postiženou část kmene (3 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10	0.339							1.000
14	0.596							1.000
18	0.696						0.132	0.868
22	0.740					0.093	0.570	0.337
26	0.756					0.646	0.183	0.171
30	0.767					0.905		0.095
34	0.777				0.074	0.862		0.064
38	0.787				0.555	0.403		0.042
42	0.797				0.745	0.226		0.029
46	0.805			0.065	0.769	0.145		0.021
50	0.814			0.467	0.432	0.086		0.015
54	0.819			0.647	0.283	0.059		0.011
58	0.822		0.058	0.677	0.208	0.049		0.008
62	0.823		0.398	0.405	0.144	0.047		0.006
66	0.823		0.646	0.198	0.108	0.044		0.004
70	0.823	0.205	0.520	0.147	0.085	0.040		0.003
74	0.822	0.472	0.286	0.133	0.070	0.036		0.003
78	0.820	0.618	0.162	0.125	0.057	0.036		0.002

H₄

SMRK

5

Procentické sortimentální tabulky
pro smrkové kmeny postřižené ve spodní části hnílobou jádra
(červená hníloba, ohryz a loupání, poranění při vyklizení
dříví); hnílobou postřiženou část kmenů (4 m) je nutno
odříznout do paliva

Vých profilích bylo palivo vylíšeno pouze u jehličnanů.
U listnatých dřevin není hranice mezi palivem a vláknit-
ným dřívím zřetelná; závisí hlavně na tom, jakou mají
jednotlivé lesní závody možnost odbytu pro vlákninu. Při
konstrukci bukových a dubových procentických tabulek se
proto vytvořil sdružený sortiment vlákninového dříví a
paliva (spojením V. a VI. třídy jakosti).

Každá nepřiznivá změna ve zdravotním stavu stromů,
zejména taková změna, která má za následek hnílobu jádra,
se nepřiznivě zobrazí ve skládě sortimentů kmenů. Kon-
strukce procentických sortimentálních tabulek na podkladě
"středních" kmenových profilů umožňuje sestavit speciální
sortimentální tabulky i pro kmeny s různými vadami. Použí-
tí těchto speciálních procentických sortimentálních tabu-
lek v lesnické praxi podstatně přispívá ke zprůměrní sor-
timentní skladby těžebního fondu.

Při druhování "středních" kmenových profilů, na nichž
byly simulovány typické vady jednotlivých dřevin, se po-
stupovalo obdobně jako při druhování stromů zdravých.
U jehličnatých dřevin se nejprve vytřídilo palivo a pak
se zbylá část kmenů rozdělila na jednotlivé tloušťkové
třídy výřezů I. - IV. třídy jakosti a na vlákninu; přitom
se respektovaly příslušné vady kmenů jednotlivých dřevin.
U listnatých dřevin byl postup obdobný, jen se zvlášť
nevylíšovalo palivové dříví.

Podily jednotlivých tloušťkových výřezů I. - IV. tří-
dy jakosti a vlákninového dříví (u jehličnanů i podily pa-
live) se znázornily v závislosti na výčetní tloušťce kme-
nů a graficky se vyrovnaly. Vyrovnání hodnoty podílů jed-
notlivých sortimentů pak tvořilo základ procentických
sortimentálních tabulek všech hlavních dřevin ČSSR, a to

Výčetní tloušťka	Koefficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví			
		6+	5	4	3	2	1	V. tř. jakosti (vlákn.)			
10	0.222							1.000			
14	0.479							1.000			
18	0.608							0.882			
22	0.664							0.542			
26	0.684							0.196			
30	0.697							0.897			0.103
34	0.710							0.058			0.068
38	0.723							0.493			0.047
42	0.735							0.720			0.032
46	0.747							0.175			0.022
50	0.758							0.512			0.016
54	0.766							0.652			0.068
58	0.769							0.736			0.054
62	0.771							0.517			0.006
66	0.772							0.196			0.005
70	0.770							0.137			0.090
74	0.768							0.131			0.070
78	0.766							0.171			0.133
								0.662			0.354
								0.596			0.171
								0.062			0.401
								0.275			0.634
								0.150			0.517
								0.202			0.736
								0.269			0.652
								0.512			0.357
								0.115			0.652
								0.049			0.202
								0.052			0.150
								0.049			0.116
								0.041			0.070
								0.045			0.137
								0.039			0.171
								0.004			0.354
								0.003			0.662
								0.002			0.596

tabulky pro jakoukoli vadu kmene, která se může v praxi ve větší míře vyskytnout.

V této studii byly procentické sortimentační tabulky pro kmeny smrku a borovice sestrojeny na podkladě "středních" kmenových profilů, převzatých ze závěrečných zpráv VÚLHM (Korsuň 1959, 1963). Pro listnaté dřeviny dub a buk se namísto kmenových profilů Mitscherlichových (1939), kterých se použilo pro konstrukci dřívějších procentických sortimentačních tabulek pro obě hlavní listnaté dřeviny, dnes použilo kmenových profilů (popř. nepravých tvarových řad) odvozených z materiálu shromážděného na území ČSSR, a to pro dub tvarových řad ze závěrečné zprávy VÚLH - Zvolen (Čermák 1974) a pro buk tvarových řad Hubačových (Hubač 1975, Čermák - Hubač 1978).

Při dělení "středních" kmenových profilů zdravých, normálně rostlých kmenů na jednotlivé sortimenty (tj. na tloušťkové třídy výřezů I. - IV. třídy jakosti, vlákninové dříví a palivo) se nejprve zjistila hranice mezi kulatinovými sortimenty a vlákninovým dřívím, daná - jak už bylo dříve uvedeno - u jehličnanů čepovou tloušťkou 15 cm b.k., u listnáčů 16 cm b.k. Části kmenů tlustší než uvedené čepové tloušťky se pak podle středové tloušťky zařadily do jednotlivých tloušťkových tříd výřezů; přitom se vždy respektovala vyšší tloušťková třída výřezů před nižší. Minimální délka výřezů činila u jehličnanů 3 m, u listnáčů 2 m; maximální délka jehličnatých i listnatých výřezů nepřesáhla 14 m. Část kmene tenčí než uvedené čepové tloušťky kulatiny tvoří vlákninové a ostatní průmyslové dříví. Přitom se u smrkových a zejména však u borových kmenů s výčetní tloušťkou 32 cm a tlustších počítalo s určitým (se vzrůstající výčetní tloušťkou stromů stoupajícím) podílem paliva ve vrcholové části kmene. Na kmeno-

6

SMRK

H₅

Tab.: 29

Procentické sortimentační tabulky

pro smrkové kmeny postižené ve spodní části hnilobou jádra (červená hniloba, ohryz a loupání, poranění při vyklizení dříví); hnilobou postiženou část kmene (5 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro sračku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10	0.133							1.000
14	0.383							1.000
18	0.529						0.101	0.899
22	0.594						0.580	0.420
26	0.618					0.410	0.381	0.209
30	0.634					0.885		0.115
34	0.650					0.925		0.075
38	0.665				0.385	0.564		0.051
42	0.681				0.696	0.269		0.035
46	0.696				0.801	0.174		0.025
50	0.710			0.307	0.568	0.108		0.017
54	0.719			0.648	0.272	0.068		0.012
58	0.722			0.724	0.214	0.053		0.009
62	0.723		0.233	0.538	0.174	0.048		0.007
66	0.722		0.601	0.212	0.138	0.044		0.005
70	0.720		0.716	0.131	0.107	0.042		0.004
74	0.719	0.273	0.475	0.131	0.077	0.041		0.003
78	0.717	0.556	0.203	0.136	0.062	0.041		0.002

7

SMRK

Z

Procentické sortimentální tabulky
pro smrkové kmeny postřižené v horní části korunovým
nebo kmenovým zlomen

Konstruovat sortimentální tabulky na podkladě kme-
nových profilů je velmi výhodné, neboť to umožňuje vcel-
ku bez velkých problémů připravit nové sortimentální ta-
bulky vždy, kdykoli se změní nařízení na rozměry hlavních
sortimentů. Objemové sortimentální tabulky pro jednotlivé
stromy (závisle na tloušťce a výšce kmeně) jsou však pro
žití použiti v praxi poměrně složité a proto nepřilís
praktické.

Jako mnohem výhodnější se ukázalo vyjádřit objemové
sortimentální tabulky v procentické formě. V takových sor-
timentálních tabulkách je skládka sortimentů kmenů vyjádře-
na relativně, tj. v podílech celkového objemu (hroubí)

kmeně bez kůry. Relativní vyjádření složení sortimentů na
kmenech přineslo zajímavý poznatek, totiž, že podíly sor-
timentů na kmeni závisely především na výčetní tloušťce
kmeně a jen nepatrně na výšce kmeně (Páček 1967, 1969).

Tento poznatek dovolil sestavit procentické sortimentální
tabulky ve zjednodušené formě pouze na podkladě sortimen-
tace tzv. "středního" kmenového profilu, který z celkové-
tace tzv. "středního" kmenového profilu, který z celkové-
ho rozsahu výšek stromů v konkrétním (2 cm) tloušťkovém

stupni odpovídá "střední" výšce. Hlavním kritériem pro
určení podílů sortimentů na kmeni kterékoli dřeviny se te-
dy stává pouze výčetní tloušťka stromu. Toto podstatně
zjednodušeni konstrukce sortimentálních tabulek pro sto-
jící stromy nemá přitom nepříznivý vliv na přesnost sta-

novení podílů sortimentů zejména většiny souboru stromů
v porovnání se sortimentací podle objemových sortimentací-
ních tabulek, kde se na určení objemů sortimentace kmeně
vedle výčetní tloušťky musí nutně uplatnit i výška stromu

(Páček 1969). Navíc tento zjednodušený postup při kon-
strukci sortimentálních tabulek umožňuje poměrně rychlé
a spolehlivé reagovat na jakoukoli změnu v sortimentálních
předpisech, popř. podle potřeby vytvořit nové sortimentální

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. (palivo)	Podíl z objemu dříví						V. tř. jakosti (vlákn.)		
		6 +	5	4	3	2	1			
		Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:								
10	1.000						0.408	0.592	0.232	0.113
14	0.993									
18	0.973									
22	0.978						0.319	0.449	0.172	
26	0.981						0.715	0.120	0.068	
30	0.981						0.808	0.069	0.072	
34	0.982						0.324	0.068	0.068	
38	0.982						0.682	0.068	0.068	
42	0.982						0.702	0.068	0.068	
46	0.983						0.461	0.060	0.068	
50	0.984						0.652	0.280	0.068	
54	0.985						0.070	0.693	0.067	
58	0.985						0.402	0.442	0.066	
62	0.985						0.584	0.283	0.062	
66	0.987						0.466	0.177	0.057	
70	0.988						0.278	0.136	0.053	
74	0.988						0.202	0.121	0.049	
78	0.988						0.174	0.117	0.047	
82	0.988						0.170	0.115	0.046	

METODIKA KONSTRUKCE PROCENTICKÝCH SORTIMENTAČNÍCH TABULEK

Konstrukcí sortimentačních tabulek pro zdravé kmeny jednotlivých dřevin se zabývala celá řada pracovníků. Byli to např.: Flury (1916), Anučin (1936, 1954, 1970), Lang (1938), Mitscherlich (1939), Borzemski (1957, 1961), Duchovnikov (1956, 1957), Zacharov (1957), Vagin (1958), Schilling (1960), Giurgiu a kol. (1960, 1961, 1965), Gorskij (1962), Štěrbá (1983), Swoboda (1984), u nás hlavně Korsuň (1940, 1952, 1959, 1961, 1963), Hubač - Šebík (1964), Hubač (1968, 1975), Pařez (1967, 1969, 1973), Dejmal (1971, 1973), Čermák (1974, 1982), Čermák - Petráš (1984) aj.

V ČSSR se konstrukcí sortimentačních tabulek pro stojící kmeny hlavních dřevin (na podkladě kmenových profilů¹⁾) zabývala rovněž celá řada pracovníků. Objemové sortimentační tabulky pro zdravé, nepoškozené a rovně rostlé kmeny smrku a borovice sestavil Korsuň (1959, 1961), jedle Hubač - Šebík (1964), dubu Čermák (1974), buku Hubač (1975), habru Čermák (1982), břízy Košút - Kundrik - Pánková (1980), modřínu a jasanu Čermák - Petráš (1984). Procentické sortimentační tabulky jak pro zdravé, nepoškozené a rovně rostlé kmeny, tak pro kmeny s nejčastěji se vyskytujícími vadami, a porostní sortimentační tabulky pro uvedené dřeviny a jejich hlavní vady sestavil Pařez (1957, 1969, 1973).

1) Kmenový profil znázorňuje pro různé výšky stromu v závislosti na výčetní tloušťce (zpravidla v rámci 2 cm tloušťkových stupňů) průměrný tvar zdravých, nepoškozených kmenů; tvar kmene je přitom vyjádřen tloušťkami bez kůry uprostřed 2 m sekcí po celé délce kmene. Kmenový profil umožňuje poměrně jednoduché rozvržení kmene na sortimenty a stanovení objemu těchto sortimentů.

8

BOROVICE

N

Tab.: 31

Procentické sortimentační tabulky
pro zdravé, nepoškozené, rovně rostlé borové
kmeny

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6 +	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10	1.000							1.000
14	1.000							1.000
18	1.000						0.302	0.698
22	0.999					0.113	0.554	0.333
26	0.995					0.576	0.251	0.173
30	0.988					0.715	0.192	0.093
34	0.983				0.271	0.567	0.111	0.051
38	0.979				0.670	0.298		0.032
42	0.975			0.055	0.746	0.181		0.018
46	0.972			0.332	0.530	0.128		0.010
50	0.969			0.506	0.402	0.085		0.007
54	0.966		0.155	0.542	0.298			0.005
58	0.964		0.375	0.414	0.207			0.004
62	0.961		0.526	0.349	0.123			0.002
66	0.959	0.158	0.446	0.329	0.066			0.001
70	0.957	0.333	0.321	0.298	0.047			0.001

9	BOROVICE	4
---	----------	---

Procentické sortimentační tabulky
pro borové kmeny (hlavně v myšních porostech) posti-
žené v dolní části hnílobou jádra; hnílobou postizenou
část kmenů (4 m) je nutno odříznout do paliva

Výčetní lousťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatiny)						Podíl z objemu dříví					
		tloušťkové třídy:						6 +	5	4	3	2	1
V. tř. jakosti (vlákn.)													
10	0.209	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0.618	0.382	0.159			
14	0.467	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0.618	0.382	0.159			
18	0.547	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0.618	0.382	0.159			
22	0.586	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0.618	0.382	0.159			
26	0.616	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0.618	0.382	0.159			
30	0.641	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
34	0.666	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
38	0.688	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
42	0.706	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
46	0.718	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
50	0.727	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
54	0.735	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
58	0.740	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
62	0.745	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
66	0.749	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
70	0.751	0.144	0.077	0.047	0.025	0.015	0.089	0.767	0.923	0.835	0.639	0.118	
0.001	0.002	0.010	0.007	0.005	0.004	0.002	0.001	0.132	0.426	0.484	0.503	0.526	0.588

straně pak sortimentační tabulky a výrobní úkoly nebo
lépe odbytové možnosti lesních závodů.

Zatřídění vyřezaného dříví do konkrétní třídy jakos-
ti je prakticky určeno rozsahem vad dřevní suroviny u jed-
notlivých sortimentů; podrobnější výklad k této problema-
tice je uveden v komentáři k ČSN 48 0056. Je však nutno
zbadat, že se v mnohém změnilo hodnocení vad dříví,
jejich měření i způsob vyjadřování jejich rozsahu. Pro za-
řazení surového dříví do běžných sortimentů podle procen-
tických sortimentačních tabulek se vysvětlí, zhodnotí-li se
z velkého počtu vad ty nejpodstatnější. Ty se pak stávají
limitujícími faktorem pro zařazení surového dříví do kon-
krétní třídy jakosti a v ní do určitého sortimentu. Jde
zejména o suky, o trhliny, dále o křivost, o zbarvení a
hníloby a o hluboké poškození dříví hmyzem. ČSN 48 0203 a
další navazující normy vad nyní jednoznačně stanoví, že se

při sortimentaci kmenů posuzují jen viditelné vady dříví,
tj. takové, které lze posoudit bez porušení suroviny, na
cele a čepu výřezu, popř. na jeho oblé ploše. Výjimku činí
pouze posouzení hloubky zapáření u listnatých pilátských
výřezů: při pochybnostech je zapotřebí zkušebního řezu.
Nové drahovací předpisy tedy nepředeptají laboratorní
zkoušky např. v případě, že jde o posouzení, zda jde o
zbarvení dříví či o jeho hnílobu. Při eventuelním sporu
je kompetentním rozhodčím organizace, která normu schvá-
lila: u státních norem je to Úřad pro normalizaci a měření
(blíže vysvětlí, že uvedeno v komentáři k ČSN 48 0055 a
ČSN 48 0056).

S ohledem na použití sortimentačních tabulek v lesnic-
ké praxi jsou procentické tabulky vyjádřeny v podílech ob-
jemu hrubdi stromu, tedy v setínských procenta.

z dřevařského průmyslu, se není třeba obávat, že by se nedaly v požadovaném objemu pokrýt současné požadavky celulózo-papírenského a ostatního průmyslu na dodávky sortimentu vlákninové a ostatní průmyslové dříví. Nové pojetí předmětových norem sortimentů surového dříví plně přispívá k realizaci stranických a státních usnesení o vyšším využití vytěžené dřevní suroviny.

Některé lesní závody mají možnost dodávat celulózo-papírenskému průmyslu nový sortiment: netříděné listnaté dříví, tj. vlákninové dříví s určitým podílem paliva. Tento sortiment je ve srovnání se sortimentem vlákninové a ostatní průmyslové dříví cenově výhodný. Procentické sortimentační tabulky pro všechny listnaté dřeviny proto počítají s eventuální záměnou tří sortimentů: vlákninové a ostatní průmyslové dříví, netříděné listnaté dříví a palivové dříví. O pozdějším zatřídění vytěženého dříví do některého z uvedených tří sortimentů rozhodují vedle kvality dříví i odbytové možnosti výrobce. V procentických sortimentačních tabulkách pro listnaté dřeviny jsou proto tyto tři sortimenty uvedeny v jediném souhrnném sortimentu V. a VI. třídy jakosti.

Konstrukce procentických sortimentačních tabulek v uspořádání podle výčetních tloušťek stromů a podle tloušťkových tříd (středové tloušťky výřezů) dovoluje podle potřeby rozdělit těžební fond konkrétních porostů na objemy potřebných sortimentů, tedy podle potřeby např. i na pod-sortiment tenkých pilařských výřezů pro agregátní zpracování ve III/A třídy jakosti nebo na dlužní výřezy a dolo-
vinu ve IV. třídě jakosti. Je jen třeba vzít v úvahu normou stanovené rozměry a možnosti, které na jedné straně poskytuje porost a v něm kvalita dřevní suroviny, na druhé

10

BOROVICE

60

Tab.: 33

Procentické sortimentační tabulky

pro borové kmeny postižené hnilobou jádra ve střední části kmene (např. po infekci *Phellinus pini*); hnilobou postiženou část kmene (prostřední 1/6 kmene) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10	0.965							1.000
14	0.836							1.000
18	0.805						0.381	0.619
22	0.802					0.143	0.643	0.214
26	0.806					0.758	0.064	0.178
30	0.810					0.810	0.029	0.161
34	0.814				0.287	0.518	0.133	0.062
38	0.818				0.671	0.225	0.066	0.038
42	0.822			0.063	0.731	0.186		0.020
46	0.826			0.391	0.396	0.201		0.012
50	0.830			0.629	0.164	0.199		0.008
54	0.834		0.176	0.581	0.129	0.108		0.006
58	0.838		0.423	0.346	0.156	0.071		0.004
62	0.842		0.589	0.173	0.220	0.015		0.003
66	0.846	0.180	0.454	0.123	0.241			0.002
70	0.850	0.367	0.356	0.123	0.153			0.001

Procentické sortimentární tabulky

pro borové kmeny postřižené mřížkou jádra ve střední části kmeny (např. po infekci *Pheleinus pinii*); mřížkou postřiženou část kmeny (proštědní 1/3 kmeny) je nutno oddělnout do paliva

Survové dříví je tedy v nových normách tříděno kom-
plexně; podle stejných zásad se má i vyrábět.

V nových sortimentárních normách došlo k určitěmu

zjednodušení, jež přineslo řadu výrobních i ekonomických výhod. Především došlo ke zrušení dvou jakostí u sortimentu sloupoviny a sloupové výřezy, u vlákninového dříví, u rovnaneého průmyslového dříví a u palivového dříví. Zjednodušení se však nedotklo objemové největšího sortimentu, tj. pilatových výřezů, kde by časové úspory bez jakostního třídění byly nejvýraznější. U obou jakostí III/A a III/B byla sjednocena čepová tloušťka výřezů, a to - jak již bylo uvedeno - u jehličnatých dřevin na 15 cm b.k. a listnatých dřevin na 16 cm b.k.; to se ukázalo z hledis-

ka manipulace jako velmi výhodné.

Sortiment vlákninové a ostatní průmyslové dříví tvo-
ří dříví v tloušťkách od 7 cm b.k. (respektive od 3 cm b.k.) do 15 cm b.k. u jehličnanů a od 7 cm b.k. do 16 cm

b.k. u listnatů. Tímto opatřením se zdůraznil prvotní

význam dříví určeného pro pilatové zpracování. Tím, že se rozměry sortimentu vlákninové a ostatní průmyslové dříví

posunuly do tenších tloušťek na kmeni, a dále tím, že se vytvořila možnost zaměňovat tenké pilatové výřezy s vlákninovou - jak to připouštěly předchozí druhovací normy -

tím je dnes výroba nucen kmeny druhovat efektivněji a pro

dodávky vlákninového a ostatního průmyslového dříví využívat veškeré tenké dříví, jež se dá chemicky dobře zpracovat. Při důsledném využívání všech zdrojů tenkého dříví,

a to nejen z vrškových částí kmenů a větví při mytích

těžbách, ale zejména dříví napadájícího při prořezávkách

a při prvních probírkách v jehličnatých i listnatých po-

rostech, a dále využíváním odkorněných štěpek a odřezků

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. (palivo)	Podíl z objemu dříví						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
10	0.809							1.000
14	0.723							1.000
18	0.708							0.443
22	0.700							0.379
26	0.694							-
30	0.690							0.837
34	0.685							0.524
38	0.679							0.228
42	0.672							0.163
46	0.667							0.157
50	0.661							0.052
54	0.657							0.164
58	0.654							-
62	0.651							0.057
66	0.649							0.125
70	0.647							0.024
	0.476							
	0.326							
	0.196							
	0.002							
	0.010							0.158
	0.008							0.170
	0.006							-
	0.004							0.125
	0.002							0.024
	0.002							

Podle dnešních druhovacích předpisů se při výrobě pilařských výřezů jakosti III/A připouštějí zdravé i nezdravé suky u smrku (jedle a douglasky) do 4 cm, u borovice a modřínu do 6 cm bez omezení, u jakosti III/B se zdravé suky připouštějí bez omezení; nezdravé suky se připouštějí do 6 cm, u borovice mohou být i dva suky do 10 cm. U listnatých výřezů III/A a III/B třídy jakosti jsou dnes povoleny zdravé suky zcela bez omezení jejich rozměrů, nezdravé suky do 4 cm v počtu tři kusy na 1 m (u jakosti III/A) a do 8 cm (u jakosti III/B). U výřezů III/B třídy jakosti s tloušťkou nad 60 cm se navíc dovoluje jeden suk do velikosti 15 cm na celý výřez. U jehličnatého a listnatého dříví určeného pro výrobu vlákninového a ostatního průmyslového dříví se připouštějí zdravé i nezdravé suky do 4 cm bez omezení, do 6 cm se dovolují v průměrném počtu šesti kusů na 1 m délky výřezu (jeden suk může být přitom větší). Dříví určené pro výrobu vlákninového a ostatního průmyslového dříví může být i křivé: u smrku se toleruje křivost do 6 %, u borovice a u listnáčů do 8 %. V porovnání s předchozími sortimentačními předpisy umožňují nové druhovací normy výrazně vyšší využití dřevní suroviny.

Dříví příliš sukaté, stejně jako dříví příliš postižené hnilobou a dříví s nejružnějšími ostatními vadami, je třeba zařadit do VI. třídy jakosti - do paliva. Nelze však sem zařadit dříví, které je ztrouchnivělé v takové míře, že se při běžné manipulaci již rozpadá. S určitým, proti původním předmětným normám sortimentů surového dříví však zřetelně nižším podílem palivového dříví je však nutno počítat i ve vrcholových partiích kmenů jak u borovice, tak u listnáčů, a to zejména u stromů větších dimensí.

12

BOROVICE

80

Tab.: 35

Procentické sortimentační tabulky

pro borové kmeny postižené hnilobou jádra ve střední části kmene (např. po infekci *Phellinus pini*); hnilobou postiženou část kmene (průměrní 2/3 kmene) je nutno odříznout do paliva

Výčetní tloušťka	Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V. tř. jakosti (vlákn.)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10	0.691							1.000
14	0.561							1.000
18	0.541						0.528	0.472
22	0.531					0.224	0.671	0.105
26	0.526					0.894	-	0.106
30	0.522					0.893	-	0.107
34	0.520				0.470	0.422	-	0.108
38	0.519				0.891	-	-	0.109
42	0.517			0.095	0.784	-	0.073	0.048
46	0.514			0.522	0.349	-	0.112	0.017
50	0.510			0.818	0.054	0.029	0.086	0.013
54	0.505		0.285	0.586		0.120		0.009
58	0.500		0.635	0.234		0.124		0.007
62	0.494		0.865			0.129		0.006
66	0.484	0.314	0.549			0.134		0.003
70	0.479	0.637	0.223			0.138		0.002

Tab.: 36

13	BOROVICE	3
----	----------	---

Procentické sortimentální tabulky

pro borové kmeny s různými deformacemi (s velkou křivostí, popř. s vyšší sukatostí) v horní polovině kmenů. Pro tyto vady se uvedena část kmenů nehodí pro výrobu vyřezů I.-IV. třídy jakosti a po vyřídění paliva se použije k výrobě vlákniny

Vyřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)	Podíl z objemu dříví						Koeficient pro srážku dříví VI. tř. jakosti (palivo)	Vyřezný tloušťka
	6 +	5	4	3	2	1		
V. tř. jakosti (vlákn.)								

10	1.000	1.000	1.000						0.967	0.210	0.197	0.184	0.172	0.159
14	1.000	1.000	1.000						0.947	0.254	0.549	0.666	0.769	0.462
18	1.000	0.999	0.988						0.927	0.666	0.150			
22	0.999	0.988							0.906	0.059				
26	0.988								0.886					
30	0.967													
34	0.947													
38	0.927													
42	0.906													
46	0.886													
50	0.865													
54	0.846													
58	0.829													
62	0.812													
66	0.795													
70	0.779													
	0.422	0.209	0.361	0.145										
														0.072
														0.084
														0.099
														0.114
														0.130
														0.145
														0.231
														0.563
														0.400
														0.620
														0.512
														0.195
														0.145

Technická upotřebitelnost dříví závisí na tloušťce

kmeny, resp. jeho části. Tlustší spodní a střední část kmeny, která zaručuje nejvyšší vyřeznost, je určena k mechanickému zpracování a využití. V nové sortimentaci se tato část kmeny zařadí do I. - IV. třídy jakosti; uvedené třídy sdružují jakostně a cenově nejlepší sortimenty dříví.

Charakteristickým rysem obou nových předemětových

norm sortimentů surového dříví je stanovení konkrétní hranice mezi vyřezy I. - IV. třídy jakosti (tj. kulatinou) a dřívím V. třídy jakosti (tj. vlákninovým a ostatním průmyslovým dřívím). Tuto hranici tvoří u jehličnanů čepová tloušťka vyřezů 15 cm bez kůry, u listnatů 16 cm b.k. Pokud má dříví požadovanou kvalitu, potřebnou minimální délku a je na čepu nejmeně 15 cm b.k. (resp. 16 cm) tlusté, patří do některé z tloušťkových tříd pilářských vyřezů (III. třída jakosti) nebo do vyřezů IV. třídy jakosti (důlní vyřezy a dolovina) nebo do kvalitativně lepších vyřezů I. a II. třídy jakosti.

Tenka horní část kmeny z koryny, která vykazuje

větší sukatost a zpravidla téměř žádnou hnílobu, je vhodnou surovinou pro chemické zpracování v celulózo-papírenském a ostatním průmyslu. Proto dříví tenčí než 15 cm b.k. (u listnatů než 16 cm b.k.), popř. i dříví tlustší než uváděné čepové tloušťky, pokud ho pro nedostatečnou kvalitu či pro jiné důvody nelze zařadit do vyřezů I. - IV. třídy jakosti, tvoří podstatnou část vlákninového a ostatního průmyslového dříví, tj. dříví V. třídy jakosti. U listnatých dřevin zahrnuje pátá třída jakosti i sortiment netříděné listnaté dříví.

uplatňuje hledisko co nejdokonaleji zhodnotit a využít veškerou vytěženou dřevní surovinu. Počítá se zejména s tím, že se bude v co největší míře využívat tenkého dříví (s čepovou tloušťkou do 3 cm b.k.), tedy dříví z vrškových částí kmene po důsledném odvětvení až do špičky kmenů, dříví z tlustších větví listnáčů a boro-vice, že se dále využije netvárné a méně hodnotné dříví, že se zpracují zbytky po těžbě a po manipulaci kmenů atd. Nové sortimentační normy umožňují zatřídit tenký materiál přímo do V. - VI. třídy jakosti, popř. část objemu tenkého dříví rozštěpkovat a dodat celulózo-papírenskému a ostatnímu průmyslu ve formě nového sortimentu lesní štěpky. Dokonalejší využívání vytěžené dřevní suroviny je diktováno snahou co nejvíce snížit ztráty, které působí lesnímu hospodářství zejména průmyslové imise, a tak se alespoň zčásti vyrovnat s obavou, že se u nás dřevo stane v budoucnu nedostatkovou surovinou.

V nových předmětových normách se surové dříví důsledně třídí podle jakosti a rozměrů tak, aby výrobek odpovídal požadavkům následného průmyslového zpracování. Podle rozsahu vad a tlouštěk kmenů se dříví druhyje do šesti jakostních tříd; přitom se zachovává tradiční způsob sortimentace. Jakostní třídy zhodnocují dřevní surovinu sestupně, tj. z hlediska užitné hodnoty dříví. V prvních pěti třídách se nachází - jak se dříve uvádělo - tzv. "užitkové" dříví; do VI. třídy jakosti se zahrnuje palivo. Hlavním určením palivového dříví je poskytovat tepelnou energii; dnes se ovšem palivové dříví dodává i celulózo-papírenskému průmyslu k výrobě celulózy pro obalové materiály a pro další výrobky. Proto se v nových sortimentačních normách zcela oprávněně upouští od dělení dříví na "užitkové" a na palivo.

14

BUK

N

Tab.: 37

Procentické sortimentační tabulky
pro zdravé, kvalitní, nepoškozené a rovně rostlé
bukové kmeny (včetně hroubí větví)

Výčetní tloušťka	—	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.+VI. tř. jakosti (vlákn.a palivo)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10							1.000	
14							1.000	
18						0.312	0.688	
22						0.404	0.320	
26						0.687	0.173	
30					0.059	0.725	0.126	
34					0.510	0.395	0.026	
38					0.761	0.176	0.063	
42				0.208	0.616	0.112	0.064	
46				0.539	0.316	0.077	0.068	
50			0.043	0.631	0.193	0.061	0.072	
54			0.316	0.426	0.127	0.056	0.075	
58			0.540	0.239	0.091	0.051	0.079	
62		0.144	0.488	0.171	0.069	0.045	0.083	
66		0.356	0.322	0.139	0.057	0.039	0.087	
70		0.521	0.191	0.110	0.054	0.033	0.091	
74		0.574	0.164	0.084	0.055	0.029	0.094	
78		0.602	0.203	0.018	0.072	0.007	0.098	
82		0.625	0.199		0.074		0.102	
86		0.639	0.186		0.069		0.106	
90		0.648	0.177		0.065		0.110	

Percentické sortimentáčny tabuľky

[illegible]

DO AD

Ročlenění mýtní a předsmýtní těžby v jednotlivých porostech a zvláště rozčlenění etátu obou těžeb na hlavní sortimenty má velký význam nejen pro účely dlouhodobého plánování, ale i pro plánování dodávek jednotlivým odběratelům dříví z hlediska požadovaných sortimentů. V takových případech poskytnutí zejména procentické sortimentů tabulky pro stojící stromy rychlý a spolehlivý prostředek, jak stanovit sortimentální sklady těžebního fondu; k tomu účelu se procentické sortimentální tabulky v praxi hospodářské úpravy lesů, v praxi automatického zvaných systémů řízení (ASR) a ve výzkumu již léta používají.

Podínaje 1. lednem 1985 došlo v ČSSR ke změně dru-
hových předpisů. Rozsáhlý soubor prováděcích předmetových
norem sortimentů surového dříví dnes nahradily pouze dvě
normy, a to ČSN 48 0055 Jehličnaté sortimenty surového
dříví, technické požadavky, a ČSN 48 0056 Listnaté sorti-
menty surového dříví, technické požadavky. Proto byl mi-
nisterstvem lesního a vodního hospodářství ČSR, Lespro-
jektem a výzkumem (ASR) vznesen požadavek dosud používané
sortimentální tabulky pro změny hlavních dřevin urychleně
přepracovat a upravit tak, aby vyhovovaly novým druhovacím
předpisům.

NOVÁ HLADISKA V SORTIMENTACI TEŽEBNÍHO FONDU

V porovnaní s pôvodné platnými deviatimi predmetovými normami sortimentu súrovcého drži sú nové normy konci-
povány podľa odlišných zásad. V prvom rade sa v nich

Procentické sortimentační tabulky

pro bukové kmeny s velmi nízkou kvalitou, u nichž se pro výrobu dříví I.-IV.třídy jakosti hodí v průměru jen spodní čtvrtina kmene. Zbývající část kmene (spolu s hroubím větví) je zpravidla značně deformovaná, boulovitá, popř. s hnílobou a hodí se k výrobě sdruženého sortimentu dříví V.-VI.tř. jakosti, tj. k výrobě vlákniny a paliva

Výčetní tloušťka	—	Výřezy I.-IV.třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.+VI.tř. jakosti (vlákn.a palivo)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10								1.000
14								1.000
18							0.283	0.717
22						0.376	0.121	0.503
26						0.505		0.495
30					0.062	0.442		0.496
34					0.438	0.064		0.498
38					0.501			0.499
42				0.194	0.306			0.500
46				0.451	0.039			0.510
50			0.050	0.429				0.521
54			0.324	0.144				0.532
58			0.461					0.539
62		0.162	0.295					0.543
66		0.330	0.124					0.546
70		0.452						0.548
74		0.450						0.550
78		0.449						0.551
80		0.449						0.551
86		0.448						0.552
90		0.448						0.552

Procentické sortimentární tabulky
pro tzv. "šumavský buk". Jde o buk s charakteristickým
(zpravidla šnitým) nepřevýšeným jádrem. Stromy (hlavně
přestárlé) mají vysoký podíl paliva a nízký podíl vy-
řezů I.-IV. třídy jakosti

Výčetní tloušťka	—	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví					
		tloušťkové třídy:											
		6 +	5	4	3	2	1						
10	1.000	1.000	0.030	0.086	0.277	0.027	0.696	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
14	1.000	1.000	0.030	0.086	0.277	0.027	0.696	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
18	0.970	0.030	0.086	0.277	0.027	0.696	0.696	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
22	0.797	0.086	0.277	0.027	0.696	0.696	0.696	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
26	0.696	0.277	0.027	0.696	0.696	0.696	0.696	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
30	0.647	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
34	0.613	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
38	0.591	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
42	0.585	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
46	0.596	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591	0.017	0.336	0.163	0.224	0.298	0.591
50	0.621	0.010	0.254	0.096	0.019	0.621	0.621	0.010	0.254	0.096	0.019	0.621	0.621
54	0.075	0.200	0.059	0.011	0.655	0.655	0.655	0.075	0.200	0.059	0.011	0.655	0.655
58	0.134	0.130	0.037	0.009	0.690	0.690	0.690	0.134	0.130	0.037	0.009	0.690	0.690
62	0.168	0.078	0.023	0.007	0.724	0.724	0.724	0.168	0.078	0.023	0.007	0.724	0.724
66	0.011	0.162	0.047	0.014	0.005	0.761	0.761	0.011	0.162	0.047	0.014	0.005	0.761
70	0.069	0.090	0.032	0.008	0.801	0.801	0.801	0.069	0.090	0.032	0.008	0.801	0.801
74	0.090	0.051	0.022	0.005	0.832	0.832	0.832	0.090	0.051	0.022	0.005	0.832	0.832
78	0.086	0.033	0.017	0.005	0.864	0.864	0.864	0.086	0.033	0.017	0.005	0.864	0.864
82	0.082	0.027	0.014	0.005	0.877	0.877	0.877	0.082	0.027	0.014	0.005	0.877	0.877
86	0.067	0.011	0.006	0.005	0.916	0.916	0.916	0.067	0.011	0.006	0.005	0.916	0.916
90	0.054	0.006	0.005	0.005	0.940	0.940	0.940	0.054	0.006	0.005	0.005	0.940	0.940

OBSAH

strana

7	Úvod
7	Nová hlediska v sortimentaci těžebního fondu ...
14	Metodika konstrukce procentických sortimentárních tabulek
18	Hlavní vady kmenů jehličnatých a listnatých dřevin respektované ve speciálních procentických sortimentárních tabulkách
18	Vady smrkových kmenů
21	Vady borových kmenů
22	Vady bukových a dubových kmenů
24	Použití procentických sortimentárních tabulek v lesnické praxi
27	Příklad použití procentických sortimentárních tabulek
30	Literatura
35	Procentické sortimentární tabulky pro stromy s výčetními tloušťkami v intervalech po 2 cm (používané v produkčním výzkumu a v ASR)
58	Koeficienty pro srážku kůry
59	Procentické sortimentární tabulky pro stromy s výčetními tloušťkami v intervalech po 4 cm (používané v hospodářské úpravě lesů)

18

DUB

N

Tab.: 41

Procentické sortimentační tabulky
pro zdravé, kvalitní, nepoškozené a rovně rostlé
dubové kmeny (včetně hroubí větví)

Výčetní tloušťka	—	Výřezy I.-IV.třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.+VI.tř. jakosti (vlákn.a paliva)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10								1.000
14								1.000
18							0.095	0.905
22						0.101	0.477	0.422
26						0.560	0.240	0.200
30						0.736	0.154	0.110
34					0.240	0.620	0.072	0.068
38					0.630	0.316		0.054
42				0.055	0.729	0.168		0.048
46				0.403	0.462	0.088		0.047
50				0.652	0.236	0.063		0.049
54			0.146	0.611	0.138	0.054		0.051
58			0.438	0.358	0.102	0.048		0.054
62			0.631	0.186	0.083	0.043		0.057
66		0.189	0.495	0.147	0.067	0.042		0.060
70		0.431	0.291	0.130	0.043	0.040		0.065
74		0.575	0.176	0.139		0.038		0.072
78		0.632	0.141	0.112		0.036		0.079
82		0.663	0.129	0.088		0.035		0.085
86		0.684	0.125	0.067		0.032		0.092
90		0.695	0.123	0.054		0.029		0.099

Adresa autorů:

Ing.Jan Pařez,CSc. - ing.Miroslav Michalec

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti,

Jíloviště-Strnady, 156 04 Praha 5 - Zbraslav

Procentické sortimentační tabulky
pro dubové kmeny průměrné kvality, u nichž se pro
výrobu dříví I.-IV. tř. jakosti hodí jen spodní
polovina kmenů. Horní polovina kmenů (spolu s hrou-
blm větvi) je zpravidla značně deformovaná, křivá,
boulovitá, popr. s hnílobou, hodí se k výrobě sáru-
žného sortimentu dříví V.-VI. tř. jakosti, tj.
k výrobě vlákniny a paliva

Výčetka tloušťka	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina)						Podíl z objemu dříví					
	tloušťkové třídy:						6 +	5	4	3	2	1
	V.+VI. tř. jakosti (vlákn.a palivo)											

20

DUB

25

Tab.: 43

Procentické sortimentační tabulky

pro dubové kmeny s velmi nízkou kvalitou, u nichž se pro výrobu dříví I.-IV. tř. jakosti hodí v průměru jen spodní čtvrtina kmene. Zbývající část kmene (spolu s hroubím větví) je zpravidla značně deformovaná, boulovitá, popř. s hnilobou a hodí se k výrobě sdruženého sortimentu dříví V.-VI. tř. jakosti, tj. k výrobě vlákniny a paliva

Výčetní tloušťka	—	Výřezy I.-IV. třídy jakosti (kulatina) tloušťkové třídy:						V.+VI. tř. jakosti (vlákna a palivo)
		6+	5	4	3	2	1	
		Podíl z objemu dříví						
10								1.000
14								1.000
18							0.095	0.905
22						0.132	0.362	0.506
26						0.505		0.495
30						0.470		0.530
34					0.232	0.243		0.525
38					0.505			0.495
42				0.055	0.464			0.481
46				0.357	0.159			0.484
50				0.511				0.489
54			0.146	0.361				0.493
58			0.365	0.140				0.495
62			0.500					0.500
66		0.189	0.308					0.503
70		0.401	0.093					0.506
74		0.490						0.510
78		0.486						0.514
82		0.482						0.518
86		0.478						0.522
90		0.474						0.526

Lesnický průvodce 1/1987

Vydává Vědecký ústav lesního hospodářství a myslivosti,
Jilovské Stráně, 156 04 Praha 5 - Zbraslav

Odpovědný redaktor: Ing. Josef Běle, CSc.

Určeno pro služební potřebu

Evid.č. ÚVTEI 73 559

LESNICKÝ PRŮVODCE 1/1987

**PROCENTICKÉ
SORTIMENTAČNÍ TABULKY
PRO STROMY
HLAVNÍCH DŘEVIN V ČSSR
(SMRK, BOROVICE, BUK, DUB)**

Jan Pařez - Miroslav Michalec

**ODIS
Výzkumný ústav lesního hospodářství
a myslivosti
Jilovské - Strnady**